

WAASAN PÄIVÄLEHTI

Nro 37 Sunnuntai, 14 syyskuuta, 2025

ISSN 2954-243X

Édit Piaf

Vielä ehdit tulla Vaasan talviagentiksi

Lasten kulttuuriviikot "Lätäkkö" tulossa

Make Orwell fiction again

Hätakeskukset

Voisiko alueestamme tulla sininen vyöhyke?

WAASAN PÄIVÄLEHTI

TÄÄLLÄ OLEMME:
vpress.ovh

ÉDITH PIAF!

TÄNÄÄN

Pääkirjoitus: Tehdään Orwellista jälleen fiktiota

HARVA KIRJAILIJA on vaikuttanut poliittiseen mielikuvitukseen yhtä voimakkaasti kuin **George Orwell**.

Hänen romaaninsa Vuonna 1984 ja Eläinten vallankumous ovat enemmän kuin kaunokirjallisuutta – ne ovat varoituskelloja, jotka ovat sukupolvien ajan auttaneet ymmärtämään tyranniaa, sensuuria ja totuuden vääristelyä. Viime vuosina Yhdysvalloissa on nousut esiin iskulause, joka tiivistää tämän huolen yhteen lauseeseen: *”Make Orwell Fiction Again”* – *Tehdään Orwellista jälleen fiktiota*.

Sanaleikki muistuttaa Donald Trumpin kampanjahuudahdusta *”Make America Great Again”*. Mutta tässä katse ei käänny menneisyyden kulta-aikaan, vaan polttavaan nykyyhetkeen. Viesti on selvä: Orwellin kuvaamat dystopiat on pidettävä kirjojen sivuilla, ei päästettävä osak-

si arkeamme. Kun ihmiset puhuvat Orwellin tekemisestä ”fiktioksi uudelleen”, he ilmaisevat pelkoa siitä, että valvonta, disinformaatio ja autoritaariset taipumukset ovat hiipimässä liian lähelle hänen visioitaan.

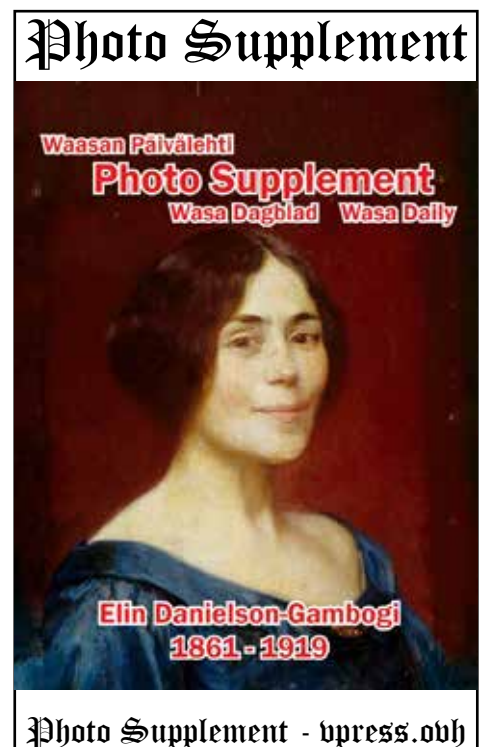
Iskulause on otettu käyttöön etenkin libertaarisissa ja konservatiivisissa piireissä, joissa se nähdään protestina valtion ylivaltaa ja sensuuria vastaan. Mutta sen kaiku kuuluu laajemminkin. Poliittisesta näkökulmasta riippumatta moni aistii, että itse totuus on joutumassa ahtaalle – valeutusten, deepfake-videoiden ja sosiaalisen median kaihukammioiden keskellä. Orwell ei sitonut sortoa mihinkään tiettyyn ideologiaan, vaan vallan väärinkäyttöön. Juuri siksi hänen sanomansa tuntuu yhä ajankohtaiselta.

Iskulause ei kuitenkaan itsessään ratkaise ongelmia. Jos todella haluamme tehdä Orwellista jälleen fiktiota, meidän on toimittava: puolustettava sananvapautta, vahvistet-

tava kriittistä ajattelua, vaadittava päättäjiltä vastuullisuutta ja rakennettava avoimuutta instituutioihin. Kansalaisten tulee olla tarkkana paitsi siitä, mitä valtio tekee, myös siitä, miten yritykset ja teknologia muokkaavat kuluttamaamme tietoa.

Siksi tämän iskulauseen suosio ei ole merkki epätoivosta, vaan demokratian elinvoimasta. Se osoittaa, että ihmiset ovat edelleen hereillä, tunnistavat vaarat ja kieltäytyvät luovuttamasta totuutta ilman vastarintaa. Orwell kirjoitti teoksensa varoituksiksi, ei profetioiksi. Se, että hänen sanansa elävät yhä uusissa muodoissa, kertoo niiden tehon: ne herättävät meidät.

Otettakoon siis tämä viesti vakavasti. Tehdään Orwellista jälleen fiktiota – ei unohtamalla hänen varoituksiaan, vaan varmistamalla, että ne pysyvät kirjallisuutena, samalla kun me itse valitsemme vapaamman ja totuudellisemman todellisuuden.

VAASA

Vielä ehdit tulla Vaasan talviagentiksi!

Oletko sinä intohimoinen liikkuja, joka haluaa vaikuttaa kaupunkisi talvihoidon laatuun? Nyt sinulla on ainutlaatuinen mahdollisuus päästä osaksi Vaasan kaupungin talviagenttiverkostoa! Viime talvena käynnistetty tehostettu kunnossapito kävelyn ja pyöräilyn pääreiteillä jatkuu, ja nyt etsitään aktiivisia kansalaisia arvioimaan työn tuloksia.

Talviagentin tehtävä on sekä helppo että merkittävä: kerran viikossa verk-

kokyselyssä annat arviosi kulkureittien kunnosta ja esteettömyydestä. Palautteesi on korvaamatonta, sillä se ohjaa konkreettisesti kaupungin talvihoidon kehittämistä. Kuten projektinsihteeri Samuli Huusko toteaa, agenttien huomiot otetaan vakavasti ja ne vaikuttavat suoraan päivittäiseen kunnossapitoon.

Mukaan toivotaan erityisesti kävelijöitä sekä erilaisten apuvälineiden, kuten rollaattorien, pyörätuolien ja lastenrat- taidensa, kanssa liikkuvia. Tavoitteena on saada kattava kuva esteettömyydestä kaikissa olosuhteissa. Agentteille ei määrätä tiettyjä reittejä – voit arvioida mitä tahansa tehostetun hoidon piiriin kuuluvaa väylää arkireittisi varrella.

Mukanaolo ei vaadi ylimääräistä – normaali arjen liikkuminen riittää. Palkkioksi aktiivisille agenteille arvotaan kuukausittain lahjakortteja. Kaikki mukaan haluavat kutsutaan koulutustilaisuuteen, jossa perehdytään tarkemmin arviointiperusteisiin.

Talviagenttiohjelma on osa Vaasan pyöräilyallianssin ja European Green Leaf 2026 -hankkeen vahvaa panostusta kestäväan ja kaikille saatavilla olevaan liikkumiseen. Ilmoittautuminen on auki 21.9.2025 asti kaupungin verkkosivujen kautta.

Älä missaa tätä mahdollisuutta tehdä Vaasasta parempi talvikaupunki!

UUTiset

TÄMÄN UUTISLEHDEN VOIT LUKEA IHAN MISSÄ TAHANSA

Voit lukea tämän lehden missä tahansa, kuten tässä Merimuseossa

BLOGGIKIRJOITTAJAT

Kirjoita Waasan Päivälehteen – Etsimme bloggaajia!

Rakastatko ajatustesi, kokemustesi tai asiantuntemuksesi jakamista? Waasan Päivälehti etsii intohimoisia kirjoittajia, jotka haluavat luoda mielenkiintoista sisältöä lukijoillemme.

Kirjoittpa sitten paikallisista uutisista, kulttuurista, elämäntavasta, yrittäjyydestä tai omista kokemuksistasi – äänesi on tervetullut!

Kirjoittaminen *Waasan Päivälehdelle* on loistava tapa saada tekstit laajemmin luetuiksi, tutustua uusiin ihmisiin ja kehittää luovuuttasi. Aiempaa kokemusta ei tarvita – tärkeintä on into ja ideat! Arvostamme monipuolisia näkökulmia ja uusia ääniä, jotka kuvastavat yhtei-

sömme elinvoimaa.

Kiinnostuitko? Lähetä meille blogi-idea tai pieni näyteteksti, ja julkaisemme tekstisi mielellämme. Tule mukaan tekemään *Waasan Päivälehteä* paikka merkityksellisille keskusteluille ja inspiroiville tarinoille!

Ota yhteyttä sähköpostitse waasanpaivalehti@gmail.com lisätietojen varten. Odotamme innolla kuulevamme sinusta!

VANHUSNEUVOSTO

Vaasan vanhusneuvosto kutsuu kaikki mukaan: "Vie vanhus ulos"-kampanja käynnissä syyskuussa

Vaasan vanhusneuvosto innostaa kaikki kaupunkilaiset osallistumaan Ikäinstituutin kansalliseen Vie vanhus ulos -kampanjaan 8.-21.9.2025. Kampanjan tavoitteena on piristää ikäihmisten arkea ja vähentää syrjäytymistä.

Monilla iäkkäillä on suuri tarve säännölliseen ulkoiluun ja seuraan, mutta avun pyytämisen kynnys voi tuntua ylittämättömältä. Kampanja rohkaisee kaikkia miettimään: tunnetko vanhemman ihmisen, joka ilahtuisi kävelystä tai istumisesta puistossa?

Osallistuminen on helppoa. Voit viedä ulos esimerkiksi naapurin, sukulaisen tai vanhan tutun. Vapaaehtoisryhmät voivat suunnata hoivakoteihin avuksi ulkoilutuessa. Myös kampanjasta kertominen somessa tai omissa piireissä on arvokasta tukea.

AI Image

VAASA

Lastenkulttuuriviikot Lätäkkö palaavat Vaasaan lokakuussa

LASTENKULTTUURIVIIKOT Lätäkkö järjestetään taas lokakuussa. Ohjelma on suunnattu lapsille, kouluille ja perheille. Suurin osa tapahtumista on maksuttomia. Tarjolla on työpajoja, taidenäyttelyjä, konsertteja, satutuokioita, leikkimökkejä, syystapahtumia ja paljon muuta.

Avajaisissa musiikkia ja leikkejä
Lätäkkö avautuu tiistaina 1. lokakuuta klo 17–20 pääkirjaston Dramasalissa. Lastenmusiikkiorkesteri Orffit esiintyy klo 18. Kirjastossa ja pihalla voi osallistua esimerkiksi TaiKonin yhteisötaideteokseen Ilon pisarat, pelata lautapeliä Lätäkkö tai ratkaista Muumi-tehtävän. Liikunnallisesta ohjelmasta vastaavat pihaleikit ja Lätäkkö-polka.

Ennen avajaisia järjestetään Lätäkkö-juhlan ennakkotapahtuma museohirmelin johdolla. Pohjanmaan museossa pidetään pehmoleluopastuksia klo 14 ruotsiksi ja klo 15 suomeksi.

Studio Lätäkkö – luo ja tutki

Pääkirjaston Matilda-tilassa avautuu Studio Lätäkkö. Näyttelyssä on teoksia Onkilahden yhtenäiskoulun, Vaasan kristillisen koulun ja nuorisopalveluiden kesätaiteilijoiden työstä. Studio Lätäkössä lapset voivat myös tehdä omaa taidetta.

Taideloiskahdukset koko perheelle

Lähettämättömien kohokohta on Konstplask – kulttuurielämyksiä koko perheelle. Kaikki tapahtumat ovat maksuttomia. Tänä vuonna tarjolla on muun muassa Kultakala Lätäkössä -askartelu- ja maalaustapahtuma, jonka järjestää Vaasan 4H

lauantaina 4. lokakuuta klo 10–13 Dramasalissa.

Lauantaina 11. lokakuuta klo 10–14 esiintyy orkesteri Ylimääräiset Asemamiehet. Tämän jälkeen Kipinä-tanssikoulu ohjaa tanssityöpajoja eri-ikäisille lapsille.

Koko ohjelma netissä

Koko ohjelma löytyy Vaasan kaupungin kulttuuripalveluiden verkkosivuilta: vasa.fi/latakko.

Lätäkkö tarjoaa leikkisän tavan kohdata taidetta, musiikkia ja luovuutta lähellä kotia. Se on tilaisuus lapsille ja perheille tutustua uusiin ilmaisutapoihin ja viettää hauskaa yhdessä ympäri kaupunkia.

KUVA: Vaasan kaupunki

UUTISET

VAASA - HELSINKI

FlixBus solmi sopimuksen ensimmäisen suomalais-kumppaninsa INGSVAn kanssa

EUROOPPALAINEN matkajätti FlixBus on vahvistamassa asemaansa Pohjoismaissa solmimalla historiallisen kumppanuus-sopimuksen pohjanmaalaisen INGSVA-kuljetusyhtiön kanssa. Yhteistyö merkitsee uutta lukua suomalaista pitkän matkan bussiliikennettä kohtaan, ja se lupaa asiakkaille enemmän vaihtoehtoja ja kilpailukykyisiä hintoja.

Kumppanuus on merkittävä milestone FlixBusille, joka on toiminut Suomessa tähän asti omilla brändätyillä busseillaan. Yhteistyö INGSVAn – Länsi-Suomessa tunnetun julkisen liikenteen ja

tilausajojen toimijan – kanssa mahdollistaa FlixBusin hyödyntää paikallista osaamista ja infrastruktuuria.

Sopimuksen myötä INGSVA alkaa liikennöidä FlixBusin reittiä Vaasasta Helsinkiin Porin ja Turun kautta päivittäin. Bussit on maalattu FlixBusin tunnusomaiseen vihreään väriin, mutta niitä ajavat INGSVAn suomalaiskuljettajat, mikä varmistaa asiakkaille tutun ja luotettavan palvelun.

”Yhteistyö INGSVAn kanssa on meille tärkeä strateginen askel”, FlixBusin tiedottaja kommentoi. ”Se mahdollistaa globaalin verkostomme ja brändimme yhdistämisen luotettavan paikallisen kumppanin operatiiviseen osaamiseen, ja tarjoaa lopulta enemmän arvoa ja vaihtoehtoja suomalaisille matkustajille.”

Yhteistyö pohjautuu molempien osapuolten kasvutavoitteisiin. INGSVA:lle kumppanuus mahdollistaa pääsyn FlixBusin laajaan kansainväliseen verkostoon ja varausjärjestelmään. FlixBusille se tarkoittaa vahvempaa ja paremmin integroitua läsnäoloa Suomen teillä.

Matkustajat voivat jo nyt varata lippuja reitille, jolla on jopa viisi päivittäistä lähtöä. Kilpailukykyiset hinnat ovat FlixBusin toimintamallin kulmakivi, ja liput Vaasa–Helsinki-reitille alkavat 12,50 eurosta.

Laajentumista pidetään suorana vahvistuksena alueelliselle liikkuvuudelle, ja se tarjoaa kustannustehokkaan ja mukavan matkavaihtoehdon opiskelijoille, työmatkustajille ja turisteille Suomen länsirannikolla.

UUTiset

SINiset VYÖHYKKEET

Rannikko-Pohjanmaa - sininen vyökyke?

VOIKO JOSTAKIN Länsi-Suomen alueesta tulla seuraava sininen vyöhyke? Uudet tutkimukset viittaavat siihen, että ruotsinkielinen Pohjanmaa voisi liittyä maailman kuuluisien pitkäikäisyyden hotspottien joukkoon.

Mitä ovat siniset vyöhykkeet?

Siniset vyöhykkeet ovat erityisiä paikkoja, joissa ihmiset elävät säännöllisesti 90-vuotiaiksi ja sitä vanhemmiksi pysyen samalla huomattavan terveisinä. Nämä alueet tunnetaan epätavallisen suuresta määrästä ihmisiä, jotka elävät 90-vuotiaiksi ja sen jälkeen, usein hyvässä kunnossa. Tunnettuja esimerkkejä ovat Okinawa Japanissa, Ikaria Kreikassa ja osa Italiaa. Löytö Suomessa Åbo Akademin tutkijat tutkivat kolmea Länsi-Suomen aluetta, joiden elinajanodote on erilainen: ruotsinkielistä Pohjanmaata, Ahvenanmaata ja suomenkielistä Etelä-Pohjanmaata. He käyttivät kansallisia tilastoja ja kyselytietoja yli 12 000 iäkkäältä aikuiselta, jotka olivat syntyneet vuosina 1930–1955.

Miksi Pohjanmaa erottuu edukseen
Ruotsinkielinen Pohjanmaa erottui sekä

vahvalla terveydellä että sillä, joka noudatti parhaiten ”sinisen vyöhykkeen” elämäntapaa. Tämä tarkoittaa, että asukkaat harjoittavat terveellisiä tapoja, joista sinisen vyöhykkeen ihmiset tunnetaan: Syö ravitsevaa, lähiruokaa
Fyysisesti aktiivisena pysyminen jokapäiväisessä elämässä (ei vain kuntosalilla)
Vahvat perhe- ja yhteisösiteet
Elämä tarkoituksella ja merkityksellä

Yllättäviä tuloksia muilta alueilta
Tutkimus paljasti odottamattomia tuloksia. Ahvenanmaalla elinajanodote oli korkein ja terveystulokset parhaat, mutta se ei vastannut monia sinisten vyöhykkeiden yleisiä elämäntapaperiaatteita. Tämä viittaa siihen, että muut tekijät, kuten terveydenhuollon saatavuus tai taloudelliset olosuhteet, voivat selittää niiden pitkäikäisyyden. Vielä hämmäntävämpi oli Etelä-Pohjanmaa. Asukkaat kertoivat noudattavansa samanlaisia terveellisiä elämäntapoja kuin ruotsinkielisessä Suomessa, mutta heidän terveytensä oli kolmesta ryhmästä huonoin ja elinajanodote alhaisin. Tämä osoittaa, että elämäntapa ei yksin takaa pidempää ikää.

Mikä tekee eron?

Pitkäikäisyyden, terveyden ja elämäntavan

välistä suhdetta muokkaavat kulttuuri-set, sosiaaliset, poliittiset ja taloudelliset kontekstit. Kyse ei ole vain yksilöllisistä valinnoista – koko yhteisöllinen ympäristö on tärkeä.

Ruotsinkielisessä Pohjanmaalla tämä tuntuu sopivan erityisellä tavalla. Alueella yhdistyvät sinisen vyöhykkeen perinteiset elämäntavat ja tukeva kulttuuriympäristö, joka auttaa ihmisiä ylläpitämään näitä käytäntöjä koko elämänsä ajan.

Mitä seuraavaksi?

Tutkijat ehdottavat, että ruotsinkielistä Pohjanmaata voitaisiin pitää mahdollisena uutena sinisenä vyöhykkeenä, vaikka tässä ryhmässä raportoidun poikkeuksellisen elinajanodotteen vahvistamiseksi tarvitaan lisää väestötutkimuksia.

Tutkimus on osa laajempaa ”Siniset vyöhykkeet Pohjoismaissa” -hanketta, joka kestää vuoteen 2026 asti. Tulokset voivat tarjota arvokkaita oppeja paitsi Suomelle, myös ikääntyvälle väestölle kaikkialla maailmassa, joka haluaa oppia terveen ja pitkän elämän salaisuudet. Pohjanmaa näyttää toistaiseksi lupaavalta Suomen vastauksena maailman sinisille vyöhykkeille – paikkana, jossa hyvä terveys ja pitkä elämä eivät ole vain onnea, vaan elämäntyyli.

UUTISET

HÄTÄKESKUKSET

Vaasalaisia hätäkeskusammattilaisia palkittiin

HELSINGISSÄ JÄRJESTETTIIN syyskuun alussa 2025 näyttävä PRO 112 -palkintojenjakotilaisuus, jossa tunnustettiin ansioitunutta työtä hätäkeskustoiminnan parissa. Myös Vaasasta saatiin kunniallisia mainintoja: ylipäivystäjä Tiina Mitts valittiin Vuoden Hätäkeskuspäivystäjäksi niiden joukosta, jotka ovat luottamuksen ja taidon täyttämiä tukipilareita.

Palkinnot luovutti Hätäkeskuslaitoksen ylijohdaja Taito Vainio, ja sisäministeri Mari Rantanen toi tilaisuuteen virallisen tervehdyksensä. Lisäksi jaettiin valtion kunnia- ja virka-ansiomerkkejä sekä palkinto Vuoden Viestintäteosta Hätäkeskuslaitos

Tekniikka ja yhteistyö turvaavat hätäavun

PRO 112 -palkinnon sai tänä vuonna järjestelmäpäällikkö Mika Lamu, joka johtaa Hätäkeskuslaitoksen Järjestelmät-yksikköä. Lamu on vaikuttanut merkittävästi hätänumeron 112 ja koko hätäkeskustoiminnan kehittämiseen. Hänen erityisen ansiokas panoksensa on ollut ERICA-hätäkeskustietojärjestelmän käytön, ylläpidon ja kehityksen vahvistaminen – keskeistä tekniikkaa kansalaisten avunsaannin turvaamiseksi.

Vaasaan kansallisia tunnustuksia

Tiina Mitts, Vaasan hätäkeskuksessa työskentelevä ylipäivystäjä, valittiin Vuoden Hätäkeskuspäivystäjäksi. Hän on ansioitunut erityisesti hätäilmoitusten käsittelyssä, riskinarvioinnissa ja järjestelmien käytössä. Mitts on myös erittäin taitava viestijä ja hänellä on poikkeuksellinen kielitaito, joka on olennainen hätätilanteiden sujuvasa hoitamisessa. Lisäksi hän tukee kollegoitaan erinomaisin ohjaustaidoin

ja ylläpitää korkean ammattitaidon esimerkkiä koko työyhteisössä Hätäkeskuslaitos

Vaasalaisen Tiina Mittsin valinta vuoden hätäkeskuspäivystäjäksi on osoitus hänen ammattitaidostaan, inhimillisestä kyvykkyydestään ja tärkeästä panoksestaan hätäkeskuksen arjessa. Samalla järjestelmäpäällikkö Mika Lamun palkitseminen korostaa sitä, miten keskeisessä roolissa tekninen osaaminen ja järjestelmien toimivuus ovat koko Suomen hätäapuverkoston luotettavuuden takaamisessa.

On hienoa nähdä, että Vaasan hätäkeskuksen osaaminen ja omistautuminen tunnistetaan ja arvostetaan kansallisesti – kiitos valtavan tärkeästä ja vaikuttavasta työstä.

THL

THL kutsuu 16 000 suomalaista terveystutkimukseen – laaja kuva elintavoista, toimintakyvystä ja lihavuudesta

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS (THL) aloittaa tänä syksynä mittavan kansallisen terveystutkimuksen, kun se kutsuu noin 16 000 satunnaisesti valittua Suomessa asuvaa henkilöä, vähintään 15 vuoden ikäisiä, vastaamaan kyselyyn. Tavoitteena on kerätä luotettavaa tietoa kansanterveyden keskeisistä tekijöistä: elintavoista, toimintakyvystä, lihavuudesta sekä terveysterveystutkimuksista.

Tutkimus toimii osana Euroopan unionin yhteistä EHIS-tutkimusta (European Health Interview Survey), joka tuottaa vertailukelpoista tilastotietoa jäsenmaiden väestöstä. THL:n mukaan Suomen tilanteesta on erityisesti huolta viime aikoina herättänyt lihavuuden nopea kasvu: noin 30 prosentilla aikuisista on lihavuus, ja vaikean lihavuuden esiintyvyys on lisääntynyt merkittävästi erityisesti 20–44-vuotiaiden keskuudessa.

Kyselyssä selvitetään muun muassa seuraavia asioita:

Elintavat: kuinka usein ihmiset syövät hedelmiä, kasviksia tai täysjyväviljaa; ruokavalion muuttuminen ajan mittaan sekä arkiliikunnan määrä.

Toimintakyky: miten ihmisten kyky selviytyä arjen toiminnoista koetaan; sosiaalinen ja fyysinen toimintakyky voivat heiketä monista syistä.

Lihavuus: paitsi esiintyvyys, myös vaikeamman lihavuuden kasvu nuoremmassa ikäryhmissä kiinnostaa tutkijoita.

Terveys- ja hyvinvointipalveluiden kokemukset: miten ihmiset kokevat saatavilla olevat palvelut, tiedottamisen ja hoitoon pääsyn.

Käytännön tietoa vastaajille

Kutsut lähetetään postitse syyskuussa. Kyselyyn voi vastata verkossa tai paperilomakkeella, ja lomakkeet ovat saatavilla suomen, ruotsin ja englannin kielillä. □ Vastaaminen vie aikaa arviolta 15 minuuttia.

Tutkimus tarjoaa THL:lle ja päättäjille arvokasta tietopohjaa, jonka avulla voidaan suunnitella terveys- ja hyvinvointipolitiikkaa entistä tehokkaammin. Tulosten avulla voidaan esimerkiksi kohdentaa ehkäiseviä toimia lihavuuden hallintaan, tukea toimintakyvyn ylläpitoa ja parantaa palveluita vastaamaan väestön tarpeita.

Lihavuus ja heikentyvä toimintakyky ovat paitsi yksilöiden terveysongelmia myös yhteiskunnallinen haaste. Ne kuormittavat terveydenhuoltoa ja nostavat kustannuksia. Kun tiedämme enemmän suomalaisten elintavoista ja hyvinvoinnista, voimme luoda tehokkaampia toimia – kuten edistää terveellisiä ruokavalintoja, liikumista ja unta sekä parantaa ympäristöjä, joissa ihmiset tekevät arjen valintoja.

THL:n kutsu tutkimukseen koskee siis useita tuhansia, mutta sen tulokset voivat vaikuttaa koko Suomen hyvinvointiin. Kannattaa osallistua – tämä on mahdollisuus vaikuttaa.

WÄRTSILÄ

Wärtsilä varustaa tanskalaiselle lauttayhtiölle täyssähköisiä suurnopeusaluksia

SUOMALAINEN TEKNOLOGIAKONSERNI Wärtsilä on valittu varustamaan tanskalaiselle Molslinjenille kaksi urauurtavaa suurnopeuskatamaraanilauttaa, joissa on täysin integroitu akkusähköinen propulsiojärjestelmä ja edistykselliset vesisuihkut. Australiassa sijaitsevalla Incat Tasmanian telakalla rakenteilla olevat lauat ovat merkittävä askel kohti Pohjois-Euroopan lauttaliikenteen hiilidioksidipäästöjen vähentämistä.

Wärtsilän toimituspaketti sisältää integroidun sähköisen propulsiojärjestelmän, tasavirran muunnoksen, energianhallinta- ja automaatiojärjestelmät, kahdeksan sähkökäyttöistä propulsiomootoria, vesisuihkut

sekä Wärtsilä ProTouch -ohjausjärjestelmän sujuvaan ja tehokkaaseen toimintaan.

Molemmat alukset liikennöivät vilkkaalla Kattegatin reitillä, joka yhdistää Jyllannin ja Sjællandin. Jokainen 129 metriä pitkä ja 30,5 metriä leveä lautta kuljettaa jopa 1 483 matkustajaa ja 500 autoa, mikä lisää Molslinjenin kapasiteettia yli 25 prosenttia.

”Näillä sähkölautoillamme pyrimme poistamaan tuhansia tonneja CO₂-päästöjä Tanskan ilmastojalanjäljestä joka vuosi”, sanoi Molslinjenin toimitusjohtaja Kristian Durhuus.

Wärtsilä korostaa, että laivojen sähköistäminen on keskeistä maailmanlaajuisten ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Yhtiö on osallistunut jo yli 150 hybridi-sähköaluksen rakentamiseen ja näkee tämän projektin virstanpylväänä pitkän aikavälin kestävän kehityksen

strategiassaan.

”Kumppanuutemme Molslinjenin ja Incatin kanssa nopeuttaa alan tietä kohti nettonollapäästöjä”, toteasi Wärtsilä Marinen johtaja Roger Holm.

Incat Tasmania, joka tunnetaan urauurtavasta kevyestä ja energiatehokkaasta suunnittelusta, korosti projektin laajempia vaikutuksia.

”Emme vain rakenna laivoja – rakennamme tulevaisuutta”, sanoi Incat Tasmanian toimitusjohtaja Stephen Casey.

Kuvateksti: Wärtsilä toimittaa täysin integroidun sähköisen propulsiojärjestelmän vesisuihkuilla kahteen uuteen suurnopeuskatamaraanilautaan, joita Incat Tasmania rakentaa tanskalaiselle lauttayhtiölle Molslinjen © Incat Tasmanialle

Lehtemme päätoimittaja haastateltavana Vasa-bladetissa

10 Nyheter

Vasa-bladet
Torsdag 11 september 2025

Vasa-bladet
Torsdag 11 september 2025

Hans Björknäs sadlar om vid 80 – börjar studera

WASA
Hans Björknäs ryttar.
Fyllde 80 år som det inte med en skävla om ett livets slutskede in.
Tveitens.
Efter 70 år som läkare har han valt att kasta sig in i en helt ny värld.

Hans Björknäs är 80 år och uppvuxen i Finland. Men han växte upp i Vasa i Finland. Hans far var läkare och hans mor var lärare. Hans far var läkare och hans mor var lärare. Hans far var läkare och hans mor var lärare.

Hans Björknäs är 80 år och uppvuxen i Finland. Men han växte upp i Vasa i Finland. Hans far var läkare och hans mor var lärare. Hans far var läkare och hans mor var lärare.

Hans Björknäs är 80 år och uppvuxen i Finland. Men han växte upp i Vasa i Finland. Hans far var läkare och hans mor var lärare. Hans far var läkare och hans mor var lärare.

men också, en på flykten och en på flykten. Men han växte upp i Vasa i Finland. Hans far var läkare och hans mor var lärare. Hans far var läkare och hans mor var lärare.

Hans Björknäs är 80 år och uppvuxen i Finland. Men han växte upp i Vasa i Finland. Hans far var läkare och hans mor var lärare. Hans far var läkare och hans mor var lärare.

Hans Björknäs är 80 år och uppvuxen i Finland. Men han växte upp i Vasa i Finland. Hans far var läkare och hans mor var lärare. Hans far var läkare och hans mor var lärare.

Hans Björknäs är 80 år och uppvuxen i Finland. Men han växte upp i Vasa i Finland. Hans far var läkare och hans mor var lärare. Hans far var läkare och hans mor var lärare.

Hans Björknäs är 80 år och uppvuxen i Finland. Men han växte upp i Vasa i Finland. Hans far var läkare och hans mor var lärare. Hans far var läkare och hans mor var lärare.

Hans Björknäs är 80 år och uppvuxen i Finland. Men han växte upp i Vasa i Finland. Hans far var läkare och hans mor var lärare. Hans far var läkare och hans mor var lärare.

Hans Björknäs är 80 år och uppvuxen i Finland. Men han växte upp i Vasa i Finland. Hans far var läkare och hans mor var lärare. Hans far var läkare och hans mor var lärare.

Hans Björknäs är 80 år och uppvuxen i Finland. Men han växte upp i Vasa i Finland. Hans far var läkare och hans mor var lärare. Hans far var läkare och hans mor var lärare.

Björknäs besöker Vasa-biblioteket och kommunalbiblioteket i Vasa.

Hans Björknäs är 80 år och uppvuxen i Finland. Men han växte upp i Vasa i Finland. Hans far var läkare och hans mor var lärare. Hans far var läkare och hans mor var lärare.

KUN HANS BJÖRKNÄS täytti 80 vuotta, hän päätti aloittaa kokonaan uuden luvun elämässään. Tämän vuoksi häntä haastatteli Vasablade-tin toimittaja Hedvig Sandell. Haastattelu julkaistiin lehdessä torstaina 11. syyskuuta. Tässä on joitain näkökulmia, joita käsiteltiin haastattelun aikana.

Yli puoli vuosisataa kestäneen tohtorin uran jälkeen hän on ottanut askeleen journalismin maailmaan opiskellessaan Svenska social- och kommunalhögskolanissa Helsingissä. Päätös tehtiin vuonna 2021 tapahtuneen sydänkohtauksen jälkeen, joka lopetti hänen työnsä kiertävänä lääkärinä. Sen sijaan hän alkoi julkaista Vaasassa kolmea päivälehteä – ruotsiksi, suomeksi ja englanniksi – mikä herätti syvemmän uteliaisuuden sanomalehtituotantoa kohtaan.

Björknäs kuvailee opintoja älylliseksi haasteeksi ja tavaksi kehittää kykyä ilmaista itseään. Lääkärinä hän oli alansa asiantuntija, mutta uskoo, että toimittajilla on ainutlaatuinen kyky tehdä monimutkaisista aiheista ymmärrettäviä ja houkuttelevia. Hän korostaa, että taivotteena ei ole tutkinto vaan tieto.

Erot 1960-luvun lääketieteen opintoihin ovat suuria: tuolloin ihmiset kamppailivat ilman tietokoneita, sähköpostia ja taloudellista tukea. Nykyään opetus tahtuu digitaalisesti ja opiskelijat työskentelevät täysin erilaisessa teknisessä ympäristössä. Silti hän näkee yhtäläisyyksiä – ahkeria opiskelijoita oli silloin ja nytkin.

Björknäs opiskelee arkisin klo 9–15, mutta opiskelijaelämän nautinnot eivät enää vedä puoleensa. Toisaalta hän on iloinen Helsingin kulttuurielämästä ja mahdollisuudesta asua lähellä lapsiaan ja lastenlapsiaan. Hän tuntee olevansa

hyvin otettu vastaan nuoremmilta luokkatovereiltaan, eikä hän koe ikäsyrjintää.

Björknäsille opinnot ovat myös kannanotto aktiiviseen elämään eläkkeelle jäämisen jälkeen. Hän korostaa, että pitkän kokemuksen omaavat eläkeläiset ovat yhteiskunnan voimavara ja että jatkuva aktiivisuus hyödyttää sekä terveyttä että hyvinvointia. Hän uskoo, että Suomi tarjoaa ainutlaatuisia mahdollisuuksia toteuttaa tällaisia hankkeita jo vanhemmalla iällä.

Uudesta fokuksestaan huolimatta Björknäs ei ole täysin luopunut lääketieteestä – hänellä on edelleen pieni yksityinen vastaanotto Vaasassa. Taaksepäin katsottuna hän näkee sekä lääkärin ammatin että journalismin osana samaa elämänmatkaa, jossa uteliaisuus ja halu osallistua ovat olleet punainen lanka.

UUTiset

MUSIIKKI

Édit Piaf, nyt Vaasan kaupunginteatterissa

KUVITTELE ÄÄNI, joka Krepisi sametin irti kaba-reetuolista, ääni, joka ei ollut täydellisestä sävelestä vaan raa'asta, suodattamattomasta totuudesta. Tämä ääni kuului Édith Giovanna Gassionille, josta maailma tuli tuntemaan La Môme Piafin – Pikkuvarpusen. Hänen elämänsä ei ollut vain sarja tapahtumia; se oli kolminäytöksinen tragedia, laulettu mollissa, lyhyiden, häikäisevien valojen välähdysten kera.

Hänen tarinansa alkaa ei lavalta, vaan Normandian portonhuoneen himmeästä, hajuveden ja desinfiointiaineen tuoksusta. Äitinsä, kahvila-laulajan, ja isänsä, tasapainotaiteilijan, hylkäämä nuori Édith kasvoi isoäitinsä, emännän, hoivissa. Hänen ensimmäiset ystävänsä olivat prostituoidut – eivät yhteiskunnan pilareita, vaan hänen pilareitaan. He olivat naisia, jotka hehkuttivat häntä, paransivat hänen lapsuutensa sokeuden (josta he raportoivat parantuneen kerätyään rahat pyhiinvaellukseen) ja antoivat hänelle vääristyneen mutta aidon tunteen perheestä. Täällä hän oppi ensimmäiset oppituntinsa rakkaudesta, menetyksestä ja selviytymisestä varjoissa. Huumori on synkkää, mutta sitä on: missä muualla lapsi oppii aakkoset ja neuvotelutaidon yhtä aikaa?

Hänet löysi kadulta laulamasta frankeja klubinomistaja Louis Leplée. Tämä hioi hänet, puki hänet yksinkertaiseen mustaan mekkoon (nerokas brändäysliike, josta tuli hänen

uniformunsa) ja kastoi hänet ”La Môme Piafiksi”. Pariisi rakastui tähän pieneen, haamun näköiseen tyttöön jättimäisen äänen kera. Mutta tragedia oli hänen jatkuva seuralaisensa. Leplée murhattiin, ja Piaf, vaikka syytön, tahrautui skandaalista. Hän lauloi silti.

Sitten tuli sota. Ja tässä on luku, joka lisää hänen myyttiinnsä vaarallista, monimutkaista glamouria. Piaf esiintyi saksalaisille upseereille miehitetyssä Pariisissa. Hän poseerasi kuvissa heidän kanssaan, flirttaili heidän kanssaan. Juorukolumnit valuttivat myrkyä. Mutta koko tari-

na, kuten usein Piafin kohdalla, oli sotkuisempi. Hän työskenteli myös Vastarintaliikkeelle. Käyttäen kuuluisuuttaan kilpenä hän salakuljetti kompasveja ja karttoja pukuhuonekoreissaan auttaakseen sotavankeja pakenemaan. Hän poseerasi kuvissa saksalaisten upseereiden kanssa, samalla kun leikkasi heidän kasvonsa salaa väärennettyihin henkilöllisyystodistuksiin ranskalaisten vankeiden hyväksi. Hän pelasi elämänsä vaarallisinta peliä, ja teki sen virnistäen, kääntäen oman maineensa aseeksi.

Sodan jälkeen hänen tähtensä räjäh-

ti maailmanlaajuiseksi. Hänestä tuli Ranskan suurin viejätuote, sinnikkyuden symboli. Hän lauli rakkauden ja epätoivon hymnejä kuten "La Vie en rose", "Hymne à l'amour" ja "Non, je ne regrette rien". Mutta valonheitin poltti. Hänen henkilökohtainen elämänsä oli itsetuhoon tähtäävän karusellin: tuhoava morfiini- ja alkoholiriippuvuus useiden vakavien autokolareiden jälkeen ja jatkuva, epätoivoinen rakkauden etsintä sarjan miesten kanssa, jotka eivät pystyneet hallitsemaan Piaf-hirmumyrskyä.

Silti tämän myrskyn sisällä oli sukupolven lahjakkuudenmetsästäjä. Hänellä oli erehtymätön korva. Hän kuuli nuoren, kömpelön italialaisen jakelupojan laulavan ja julisti: "Sinusta tulee tähti". Hän pakotti tämän lavalle, opetti esiintymistä ja lanseerasi Yves Montandin uran. Hän kuuli ujon, hermostuneen ar-

menialais-ranskalaisen säveltäjän ja sanoittajan ja vaati tätä esittämään omia laulujaan. Hän antoi tälle ensimmäisen ison mahdollisuuden, puoltaen miestä, josta tuli legendaarinen Charles Aznavour. Hän auttoi ja kannusti elämässään olevia miehiä, vaikka hänen omat perustuksensa murenivat.

Lopussa varpunen oli hauras, riippuvainen ja ikäänsä vanhempi, mutta hän ei koskaan lakannut esiintymästä. Hänet kannettiin lavalle, mustaan mekkoon pukeutuneena, ja sitten... tuo ääni puhkesi. Se oli ääni jokaisesta sydänsurusta, jokaisesta ilosta, jokaisesta kadusta ja jokaisesta voitosta. Se oli täysin, musertavan inhimillinen.

Joten miksi kirjoitamme kirjoja, teemme elokuvia (briljantti La Vie en Rose) ja näytämme näytelmiä hänestä lähes vuosisata myöhemmin?

Koska Piaf on ultimaattinen paradoksi. Hän oli sekä uhri että pelastaja, kolaboroija ja vastarintasankari, haavoittuvainen lapsi ja hurja diva. Hänen elämänsä huutaa, että ihmisistä ei voi luokitella siististi. Hän oli virheellinen, loistavasti niin. Aikana, jolloin on kaunisteltua täydellisyyttä ja puhdistettuja kuuluisuuksia, Piafin raaka, viimeistelemätön ja sotkuinen inhimillisyys on shokki järjestelmälle. Hän ei vain laulanut kivusta, ilosta ja kadusta; hän oli kipua, iloa ja katumusta. Hän muistuttaa meitä siitä, että suurta taidetta ei synny mukavuudesta, vaan elämän täydellisen, huolimattoman kauniista, kamalasta romusta. Emmekä pysty kääntämään pois katsettamme. Images: Studio Harcourt, 1939 Public Domain
PIAF, En kadu mitään, Vaasa Cithy theatre

UUTISET

VAASAN KAUPUNGINTEATTERI

Édith Piafin kiehtova elämä musiikkinäytelmänä. Ensi-ilta kaupunginteatterilla 11.9.2025

RANSKAN ”PIKKU VARPUSENA” tunnetun Édith Piafin elämä oli täynnä äärimmäisiä kontrasteja: köyhyys ja äkkituloksen menestys, syvä rakkaus ja musertava suru.

Kadulla elänyt lauluoppilas kasvoi Pariisin slummeissa, sokeutui nuorena ja parantui mystisesti — mutta menetti pian lapsensa. Hän löysi oman äänensä pikku ravintoloissa, nousi tornittomaksi chansonin kuningattareksi, koki intohimoisia rakkaussuhteita ja menetyksiä – kuten rakkaansa Marcel Cerdanin traagisen kuoleman – ja lopulta riutui sairauksiin ja päihteisiin. Mutta laulunsa – kuten *La Vie en Rose* ja *Non, je ne regrette rien* – kuuluvat yhä, kaikuina hänen riemustaan ja kivustaan. Piaf ei elänyt elämää, vaan antoi elämän kuljettaa itseään.

**Näytelmä: ”Piaf – en kadu mitään”
Vaasassa**

Vaasan kaupunginteatteri avaa syksyn

taikamatkan Piafin elämään musiikkinäytelmä ”Piaf – en kadu mitään” -ensi-illalla torstaina 11.9.2025 Romeo-näyttämöllä

. Näytelmä perustuu brittiläisen Pam Gemsin tekstiin, joka sekoittaa faktan ja fiktion, ja tuo lavalle Piafin suurimmat hitit: *Non, je ne regrette rien*, *La Vie en Rose* ja *Hymne à l'amour*

Ohjaajana toimii Maiju Sallas, joka palaltee Vaasan lavaan uudella voimalla: ”Olen ihaillut Édith Piafia nuoruudestani asti... hän piti kiinni omasta tyylistään,” hän kuvailee

. Sonja Halla-aho ottaa haastavan pääroolin, pukeutuu ikoniseen mustaan mekkoon ja pyrkii välittämään Piafin elämän intensiivisimmät hetket – riemut, rakkaudet, surut ja kauneuden

. Kapellimestarina työskentelee Sauli Perälä, koreografiasta vastaa Antton Laine, lavastuksesta Mika Haaranen, puvuista Emilia Eriksson ja äänisuunnittelusta Jouni Ilari Tapio

Lavalla nähdään myös joukko monipuolisia tekijöitä: Anna Lemmetti-Vieri, Mari Hirvi, Oiva Nuojua, Toni Ikola, Ville Härkönen, Jorma Tommila / Panu Valo, Konsta Reuter, Timo Luoma ja Miika Alatupa sekä teatterin uusia kiinnityksiä Milla Kangas ja Anni-Maija Koskinen ja vierailijoita (Anna Arola ja Olli Tulkki Tampereen ammattikorkeakoulusta)

Piaf – en kadu mitään tarjoaa intensiivisen kulttuurielämyksen, jossa Édith Piafin intohimo, tragedia ja musiikkiperintö heittävätkin eloon monipuolisen ja visuaalisesti näyttävän lavaversiossa. Ensi-ilta 11.9. Romeo-näyttämöllä on ehdottomasti syksyn draamakattaus Vaasan teatterielämässä — Piafin henki elää hetken uudelleen lavalla, niin voimallisesti kuin vain chanson voi lahjoittaa.

KUVA: Piaf – en kadu mitään (2025). Kuvassa Sonja Halla-aho. Kuva Kasper Dalkarl

Edit Piafin kuva: Creative Commons CC0 1.0 Universal Public Domain Dedication.

UKRAINE

UKRAINE PRESIDENT

Russia Must Come to Believe That America, Europe, and the West as a Whole Will Not Allow Russia to Wage War – President in His Speech at the Annual Yalta European Strategy Meeting

Ending Russia's war is possible through collective strong pressure and the joint development, together with Europe and the United States, of a multi-component air defense system. This was stated by President of Ukraine Volodymyr Zelenskyy during his speech at the annual Yalta European Strategy (YES) meeting.

The Head of State thanked all attendees for their support and expressed special gratitude to President of Finland Alexander Stubb and U.S. Special Presidential Envoy for Ukraine General Keith Kellogg, who also participated in the meeting.

"It turns out the United States has air defense no worse than Patriots. Indeed, General, this is what people say every time you are here. When you are in Kyiv, Keith Kellogg, the people of Kyiv can finally get some sleep. We would love for you to travel around all the cities of

our country," said the President, addressing General Kellogg.

Volodymyr Zelenskyy noted that the United States has the power to influence Vladimir Putin. That is why, during visits by Keith Kellogg, the Russians do not carry out massive strikes. However, with representatives of other states and international organizations, including the largest – the UN, OSCE, and IMF – this does not work.

"Probably China also has such an opportunity – to make the Russians stop killing. But the world has not seen any willingness from China to make this happen with regard to Russia. China has called for a ceasefire in this war and for this war not to be expanded, but Putin has done nothing. And that does not prevent China from hosting Putin with open arms and talking with him about what matters most – longevity," the President noted.

The Head of State added that Russia has also ignored India's calls to end the war, as well as those of everyone else in the world.

America, or in the West as a whole. That is precisely why Russia is waging war. Putin believes in China, in Iran, in North Korea. And that is why he seeks strategic agreements there. Putin is betting that money will corrupt everyone – the weak and the strong alike. He believes money will allow him to buy forgiveness – for everything. Basically, that is his plan: to try to buy forgiveness. And to continue the war," the President said.

The Head of State noted that Russia continues to shell Ukrainian cities and attack Poland with drones, yet there are no consequences for it.

"A day before the attack on Poland, the Russians killed 25 people in Yarova, Donetsk region – ordinary people, elderly people, who had come for their pensions. These are the very residents of Donbas whom Russia claims to be saving. It is killing them. This is the very land that Russia wants to take away in order to supposedly 'save' – save it from life. And just a little more than a week before Yarova, the Russian flag was flying in the film festival in Venice," the President recalled.

strong responses are needed to stop the Russian war machine.

"Russia must come to believe that America, Europe, and the West as a whole will not allow Russia to wage war. Persuading Russia alone, dialogue alone, will not achieve this. What is needed is truly strong pressure – so that instead of aiming to occupy Ukraine or any other country, Putin's goal becomes preserving his economy, his system, preserving what he has lived for all these years. We cannot replace this head, but we can replace the main objective," the President stated.

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

VIIKON TAIDE-ELÄMYS

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Naisen muotokuva Kvinnoporträtt Portrait of a lady

TAPAHTUMAT

Jorma Panula - kapellimestarikurssin konsertti

19.9.2025 klo 18

Vaasan kaupungintalo

Yhteistyössä Panula-akatemian kanssa.

Vaasan kaupunginorkesteri

joht. Kapellimestarikurssin oppilaat

”Jorma Panulan kurseilla Vaasassa on vuosikymmenien saatossa nähty niin kapellimestarimaailman tulevia maailmantähtiä kuin tärkeää perustyötä tekeviä pedagogeja. Huikean kokemuksen omaava maestro Panula löytää musiikista olennaisen, ja kurs sien suosio kertoo, että hän osaa myös välittää sen oppilailleen. Kapellimestarikurssin päätöskonsertissa laitetaan viikon aikana hankitut opit täyteen käyttöön!”

Vaasan kaupunginorkesteri

Las Vegas

2.10.2025 klo 18

joht. Antti Rissanen

sol. Juki Välipakka & Chiara Orlandi
Come Fly With Me, Fly Me to the Moon, My Way, I Wanna be Loved by You.... <https://www.vaasa.fi/koe-ja-nae/kulttuuria-vaasassa-ja-seudulla/vaasan-kaupunginorkesteri/las-vegas/>

VAASA BAROQUE

LES ARTS FLORISSANTS – OOPPERA

10.10.25 KL 19.00 Vaasan kaupungintalo

11.10.25 klo 19.00 Ritarihuone, Helsinki

[vaasabaroque.com](https://www.vaasabaroque.com)

MUSTASAAREN KIRKKO

DIANDRA

17.10.25 Klo 18

Mustasaaren Suomalainen seurakunta

VAASAN KAUPUNGINTEATTERI

TARPEETTOMIA IHMISIÄ

Ensi-ilta 23.10.2025 KLO 19

Julia-sali

Kotimaisen näytelmäkirjallisuuden vaikuttavimpia draamoja.

<https://www.netticket.fi/tarpeettomia-ihmisia-vaasa>

HELSINGIN KIRJAMESSUT 23.–26.10.2025

Helsingin Messuhallissa.

Helsingin Kirjameskut perustettiin 25 vuotta sitten kirja-alan toiveesta – nyt tapahtuma on suurempi kuin koskaan. Tänä vuonna Helsingin Kirjameskut järjestetään 25. kertaa ja viime vuonna kävijöitä oli lähes 98 000.

Nyt tämä on syksyn merkittävin kulttuuritapahtuma,

Kirjameskujen vuoden 2025 teema on sivistys ja ilo!

Samaan aikaan samalla lipulla myös:

Viini & Ruoka -tapahtuma

<https://kirjameskut.messukeskus.com/>

VAASA BAROQUE

SCHÜTZ: MUSIKALISCHE EXEQUIEN

25.10.26 KL 19.00 Vaasan Kolminaisuuden kirkko

26.10.25 Paraisten kirkko

[vaasabaroque.com](https://www.vaasabaroque.com)

VAASAN KAUPUNGIN-

ORKESTERI

BAROKIN LOISTO JA KAUNEUS

30.10.25 klo 18.00

Kaupungintalo

[Vaasankapunginorkesteri.fi](https://www.vaasankapunginorkesteri.fi)

VAASAN KAUPUNGINTEATTERI

IKUISESTI NUORI

Ensi-ilta 31.10.2025 KLO 19

Romeo-sali

”Ikuisesti nuori on riemukas musiikkikomedia, joka on täynnä elinvoimaista iloa. Kun ikäännymme, muuttumme vanhoiksi? Vai olemmeko aina ikuisesti nuoria?”

<https://www.netticket.fi/ikuisesti-nuori-vaasa>

KÄLKKÄBRA Kokkolan Oopperajuhlat

14-16.11.25

”Ihmislähtöisille ja oopperaa oopperan vuoksi”

www.kpkamariooppera.fi

VASA LITTFEST 2025

13.-15.11.2025.

Vaasa LittFest on kaksikielinen kir-

jallisuusfestivaali, jota on järjestetty Vaasassa vuodesta 2001 lähtien. Festivaali tarjoaa syvällisiä keskusteluja, jotka avaavat tärkeitä teemoja ja ajatuksia. Tämän vuoden teemana on Raja(t), kirjallisuuden syventäviä päiviä on luvattu!

RUSK

18-22.11.2025

Kamarimusiikkia Pietarsaareissa

Taiteellinen johtaja

Anna-Maria Helsing

Vuoden säveltäjä

Dobrikna Tabakova

www.ruskfestival.fi

BEATLES GOES KOKKOLA

Snellman-sali, Kokkola

21.11.2025 klo 18

Vaasan kaupunginorkesteri

joht. Jussi Lampela

Markku Veijalainen, juontaja

”Vaasan kaupunginorkesteri vieraillee suositulla Beatles-ohjelmallaan Kokkolassa yhdessä 1960-luvun popkulttuurista kaiken tietävän Markku Veijalaisen kanssa. Illan aikana kuullaan mainioita tarinoita ja ennen kaikkea täyteläisiä sovituksia Liverpoolin Fab Fourin laulukirjasta.”

<https://www.vaasa.fi/koe-ja-nae/kulttuuria-vaasassa-ja-seudulla/vaasan-kaupunginorkesteri/beatles-goes-kokkola/>

KESKI-POHJANMAAN KAMARIORKESTERI

Joulukonsertti

12.12.25 klo 19:00

Kokkolan kirkko

www.kamariorkesteri.fi

JOULUORATORIO

Vaasan kirkossa 19.12.2025 klo 18

Vaasan kaupunginorkesteri

joht. Tomas Djupsjöbacka

sol. Kathrin Lorenzen, sopraano

Jingjing Xu, alto

Juan de Dios Mateos, tenori

Aksel Daveyan, basso

Kamarikuoro Canticum Maris

Johann Sebastian Bach:

Jouluoratorio, kantaatit 1–3

Liekö juhlevampaa joulumusiikkia kuin Johann Sebastian Bachin Jouluoratorio, joka laajoine esiintyjäkaarteineen, aarioineen ja kuoronumeroineen on runsaudensarvi millä tahansa mitapuulla?

SINiset VYÖHYKKEET

SININEN VYÖHYKE

Åbo Akademi: Ruotsinkielisestä Pohjanmaasta voisi tulla sininen vyöhyke

MIKÄ ON SININEN VYÖHYKE? Termi viittaa alueisiin, joilla epätavallisen suuri määrä asukkaita elää huomattavasti keskimääräistä pidempään, usein yli 100 vuotta. Tällaisten alueiden uskotaan yhdistävän pitkäikäisyyden elämäntapatekijöihin, kuten lievään päivittäiseen liikuntaan, kasvirikkaaseen ruokavalioon, vahvoihin sosiaalisiin siteisiin ja tarkoituksenmukaisuuteen

Uusi tutkimus nostaa esiin lupaavia tuloksia Länsi-Suomessa

Åbo Akademin 1.9.2025 julkaiseman tuoreen tutkimuksen mukaan Länsi-Suomen ruotsinkielistä Pohjanmaata voidaan alustavasti pitää sinisenä vyöhykkeenä.

Tutkijat vertasivat kolmea maakuntaa: ruotsinkielistä Pohjanmaata, suomenkielistä Etelä-Pohjanmaata ja Ahvenanmaata. Tutkimuksessa havaittiin, että näistä ruotsinkielinen Pohjanmaa on lähimpänä vakiintuneille sinisille vyöhykkeille ominaista terveyttä edistävää elämäntapaa – se osoittaa hyvää yleisterveyttä ja pitkäikäisyyttä sekä vahvaa noudattamista elintavoista, kuten terveellisestä ruokavaliosta, kohtuullisesta liikunnasta, yhteisöllisyydestä ja

merkityksellisestä elämästä

Mielenkiintoista on, että Ahvenanmaalla oli korkein elinajanodote ja paras yleinen terveydentila, mutta se ei noudattanut monia sinisiin vyöhykkeisiin yleisesti liittyviä elämäntapoja, mikä viittaa siihen, että Ahvenanmaan menestys voi johtua useista tekijöistä

Huomionarvoista on myös se, että Etelä-Pohjanmaa peili ruotsinkielistä Pohjanmaata sinisen vyöhykkeen elämäntavan noudattamisessa, mutta jäi jälkeen terveystuloksissa – mikä korostaa, että näiden tapojen omaksuminen ei välttämättä yksin riitä ilman lisätutkimuksia

Miksi tämä on tärkeää?

Tulokset viittaavat siihen, että kulttuurisella ja kielellisellä kontekstilla voi olla tärkeä rooli terveen ikääntymisen edistämässä. Tutkijat kuitenkin varoittavat, että tarvitaan vankempaa väestötietoa, jotta voidaan vahvistaa, onko ruotsinkielisellä Pohjanmaalla todella poikkeuksellinen elinikä – erityisesti riippumattoman validoinnin avulla

Tutkijatohtori ja ”Siniset vyöhykkeet Pohjoismaissa” -hankkeen tutkimusjohtaja **Sarah Åkerman** korostaa, että vaikka elämäntapojen mukauttaminen on lupaavaa, väestörakenteen vahvistaminen on välttämätön seuraava askel

Laajempi konteksti:

Sinisen vyöhykkeen käsite ja sen haasteet Sinisen vyöhykkeen käsite, joka tunnistettiin alun perin kuuluisissa hotspoteissa, kuten Sardiniaassa, Ikariassa, Okinawassa ja Martiniquessa, on saanut maailmanlaajuisuutta tunnustusta. Mutta se on herättänyt myös tieteellistä kritiikkiä. Joissakin viimeaikaisissa tutkimuksissa on esitetty huolta luotettavuudesta, mukaan lukien mahdolliset virheet ikärekistereissä ja tietojen laadussa joillakin alueilla

Sinisiin vyöhykkeisiin yleisesti liitettyjä elämäntapapiirteitä – luonnollista fyysistä liikettä, kasvipohjaista ruokavaliota, vahvoja sosiaalisia verkostoja, merkityksellistä elämää – pidetään kuitenkin edelleen laajalti hyödyllisinä tapoina pitkän ja terveen elämän edistämässä

Vaikka ruotsinkielinen Pohjanmaa osoittaa lupaavaa linjausta sinisen vyöhykkeen elämäntapojen ja terveen ikääntymisen indikaattoreiden kanssa, lopullinen luokittelu siniseksi vyöhykkeeksi odottaa lisävahvistusta. Tämä tutkimus on merkittävä ensimmäinen askel pitkäikäisyyden ja hyvinvoinnin tutkimisessa pohjoismaisessa kontekstissa, mutta lisätutkimuksia tarvitaan, ennen kuin Pohjanmaa voi virallisesti liittyä maailman pitkäikäisyyden hotspottien joukkoon.

YLIOPISTO

VAASAN YLIOPISTO

Vaasan yliopiston rehtori: Suomen tulevaisuus rakentuu osaamisen vahvistamisella

VAASAN YLIOPISTON REHTORI **Minna Martikainen** korostaa lukuvuoden avajaispuheessaan, että Suomen tulevaisuus rakentuu koulutuksen ja korkealaatuisen kansainvälisen tutkimuksen varaan. Hänen mukaansa ainoastaan huippuosaamisen kautta Suomi voi houkutella investointeja, kasvattaa vientiä ja turvata taloutensa kestävyys-

Martikainen varoittaa valtiovarainministeriön ehdotuksesta leikata yliopistojen rahoitusta ensi vuonna yhteensä 90 miljoonalla eurolla. Lisäksi esityksessä sisältyy indeksin jäädytys kahdeksi vuodeksi, mikä merkitsisi 59 miljoonan euron leikkausta jo ensi vuonna ja 112 miljoonan euron vähennystä vuonna 2027. Rehtorin mukaan tämä olisi suora ja pysyvä isku yliopistojen toimintaan, opiskelupaikkoihin ja tavoitteeseen nostaa korkeakoulutusastetta 50

prosenttiin.

– Suomen yliopistojen rahoitus on jo opiskelijamääriin suhteutettuna 20–30 prosenttia pienempi kuin Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Nyt ei ole oikea hetki leikata koulutuksesta ja tutkimuksesta, Martikainen painottaa.

Rehtori nostaa esiin tutkimuksen, kehityksen ja innovaatioiden (TKI) keskeisen roolin talouskasvussa. Parlamentaarisesti sovittu tavoite nostaa T&K-investoinnit neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä on Martikaisen mukaan elintärkeä kilpailukyvyllä ja hyvinvoinnille.

Erityisesti energiasiirtymä tarjoaa Suomelle merkittäviä mahdollisuuksia. Vaasan seudulla sijaitsee Pohjoismaiden suurin energiateknologiaklusteri, jossa yliopisto tekee tiivistä yhteistyötä yritysten kanssa. Yhteislaboratoriot ja yhteistutkimus vauhdittavat innovaatioita, kilpailukykyä ja vientiä. Martikaisen mukaan alueen kehitystyötä tukee Energiatransition laakso-aloite, joka rakentaa Vaasan johtavaksi energia-alan tutkimuksen ja uuden liiketoiminnan ekosysteemiksi.

Martikainen nostaa myös esiin Vaasan yliopiston ja Vaasan ammattikorkeakoulun perustaman korkeakoulukonsernin, jonka tavoitteena on hyödyntää resursseja tehokkaammin, rakentaa vaikuttavia tutkimusryhmiä ja kilpailla menestyksekkäämmin kansallisesta ja kansainvälisestä rahoituksesta.

Lopuksi rehtori muistuttaa, että yliopistot eivät ole kuluerä, vaan sijoitus Suomen resilienssiin. Elämme epävarmoja aikoja, joissa ilmastonmuutos, geopoliittiset jännitteet ja teknologinen murros haastavat yhteiskuntaa. Martikaisen mukaan kokonaisturvallisuus syntyy osaamisesta, riskien ymmärtämisestä ja kestävästä tulevaisuuden rakentamisesta.

– Nyt panostaminen koulutukseen, tutkimukseen ja osaamiseen on tärkeämpää kuin koskaan. Yliopistot ovat Suomen tulevaisuuden kasvun ja turvallisuuden perusta, Martikainen päättää.
Kuva: Vaasan yliopisto / Christoffer Björklund. Kuva vapaasti käytettävissä.

HANKEN

HANKEN

Hankenin rooli suomalaisessa yhteiskunnassa tärkeämpi kuin koskaan, korostaa rehtori Björkman

Rehtori Ingmar Björkman. Matilda Saarinen/Hanken

KAUPPAKORKEAKOULU HANKEN avasi lukuvuoden 2025 Helsingissä ja Vaasassa korostaen koulutuksen merkitystä Suomen tulevaisuudelle. Rehtori Ingmar Björkman muistutti avajaispuheessaan, että Suomen taloudellinen tilanne vaatii sekä säästöjä että strategisia investointeja tulevaisuuteen. Koulutuksen ja osaamisen vahvistaminen on hänen mukaansa keskeinen keino turvata maan kilpailukyky ja hyvinvointi.

Suomi on aiemmin kuulunut maailman kärkimaihin korkeakouluopiskelijoiden osuudessa, mutta nykyisin maan taso jää OECD-maiden keskiarvon alapuolelle. Tavoitteena on nostaa korkeakouluopiskelijoiden osuus 50 prosenttiin. Hanken on

jo vuosien ajan tehnyt merkittävää työtä tämän tavoitteen eteen: vuosina 2010–2024 uusien kandidaatti- ja maisteriopiskelijoiden määrä kasvoi 77 prosenttia.

Erityisen merkittävä on Hankenin panos ruotsinkielisten ekonomien kouluttamisessa. Vuonna 2010 ruotsinkielisiä uusia opiskelijoita oli 207, kun luku vuonna 2024 oli noussut 276:een. Samaan aikaan suomenkielisten opiskelijoiden määrä on kasvanut vielä nopeammin. Hankenin ruotsinkielinen kandidaattiohjelma, jossa noin neljännes opiskelijoista on suomenkielisiä, tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden kehittää ruotsin kielen taitoja ennen työelämään siirtymistä.

Tänä syksynä Hankenin tutkinto-ohjelmiin tuli ennätysmäärä hakemuksia, ja erityisesti englanninkielinen kandidaattiohjelma oli suosituin Suomessa. Myös muiden suomalaisten yliopistojen opiskelijoiden siirtyminen Hankenille vahvistaa sen mainetta ja asemaa kansallisesti. Björkman

korostaa, että Hankenin merkitys ruotsinkieliselle väestölle ja koko Suomelle on nyt suurempi kuin koskaan.

Samaan aikaan opiskelijakohtainen valtion perusrahoitus on vähentynyt merkittävästi vuodesta 2010 lähtien. Hankenin rehtorin mukaan osa valtion tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopanostuksesta tulisi suunnata yliopistojen perusrahoituksen vahvistamiseen. – Investointi yliopistoihin on investointi Suomen tulevaisuuteen, Björkman painotti.

Avajaisissa puheenvuoron käyttivät myös Hankenin hallituksen puheenjohtaja Christoph Vitzthum, opiskelijakunnan puheenjohtaja Alma Portin sekä alumnina Suomen suurlähettiläs Argentiinassa, Uruguayssa ja Paraguayssa, Nicola Lindertz. Hanken käynnisti tänä syksynä Helsingissä 117. ja Vaasassa 46. lukuvuotensa, vahvistaen asemaansa merkittävänä toimijana suomalaisessa korkeakoulutuksessa ja yhteiskunnassa.

EKONOMIA

TALOUS

FINNVERA: Paras hetki investoida oli eilen

FINNVERAn toimitusjohtaja **Juuso Heinilä** haastoi suomalaiset yritykset tarttumaan hetkeen kasvuinvestointien aika on nyt – vaikka paras hetki olikin jo eilen. Paneelikeskustelussa Team Finland -päivän seminaarissa hän korosti, että talous on kääntynyt kasvu-uralle ja kysyntä on aidosti kasvussa

Heinilän mukaan yritysten kannattaa toimia ripeästi: investointilainojen ja -takauksien kustannukset ovat nykytilanteessa vielä maltillisia, kun taas työvoimaa on tarjolla enemmän kuin aikoihin. Samalla Ukrainan jälleenrakennus luo kilpailua raaka-aineista, työvoimasta ja markkina-avauksista koko Euroopassa. Nyt etulyöntiasemassa ovat ne suomalaiset toimijat, jotka tarttuvat tilaisuuteen ensimmäisinä

Finnvera on jo tänä vuonna vahvistanut rahoitustukeaan yrityksille. Tammi–kesäkuussa kotimaan lainoja ja takauksia myönnettiin yhteensä 0,6 miljardia euroa, ja vienti-, vientitakuita sekä erityistakauksia annettiin 3,7 miljardia euroa – eli yli kaksinkertaisesti edellisvuoteen verrattuna

. Tämä kuvastaa laajenevaa luottamusta yritysten kasvu- ja kansainvälistymishankkeisiin.

– Talousnäkymät ovat selvästi positiivisemmat kuin vuosi sitten. Suuryritysten vientikauppojen valmistelu on vilkkaampaa, ja pk- sekä midcap-sektorilla investoinnit ja merkittävät kasvuhankkeet ovat käynnissä. Tämä näkyy selvästi Finnveran kasvurahoituksessa, Heinilä totesi

Paneelikeskustelussa esiintyivät myös työ- ja elinkeinoministeriön osastopäällikkö Juhapekka Ristola, ELY-keskuksen ylijohtaja Jaana Korhonen sekä Business Finlandin pääjohtaja Lassi Noponen. Keskustelua juonsi

Juho Romakkaniemi, Keskuskaupakamarin toimitusjohtaja

Team Finland -päivä kokosi yhteen kasvuyrityksiä, julkisia rahoittajia ja kansainvälistymisen verkostoja. Tilaisuuden avasi tasavallan presidentti **Alexander Stubb**, ja viennin merkityksestä puhui myös ulkomaankauppa- ja kehitysministeri **Ville Tavio**

Tilaisuuteen osallistui 650 edustajaa suomalaisista kasvuyrityksistä ja Team Finland -verkostosta

Finnveran viesti on selvä – talouden suotuisa hetki investoinneille on jo kässissä. Nyt on aika toimia, sillä investointikustannukset ovat vielä hallinnassa, työvoimaa on saatavilla ja kysyntä kasvaa. Yritykset, jotka ryhtyvät toimiin ensin, saavat parhaat mahdollisuudet etulyöntiasemaan niin kotimaassa kuin kansainvälisesti.

ALKO

Alko koki odotetun myynnin ja tuloksen laskun – silti palvelu keräsi kehuja

ALKO OY julkisti tiistaina tammi–kesäkuun 2025 puolivuositilauksensa, jossa näkyy viime vuoden kesäkuussa voimaan astuneen alkoholilain muutoksen selvä vaikutus myyntiin ja taloudelliseen tulokseen. Myyntivolyymi laski odotetusti ja tulokset kaventuivat, mutta yhtiö sai asiakkailta kiitosta valikoimistaan sekä palvelustaan.

Myynnin ja liikevaihdon kehitys

Alkon kokonaismyynti tammi–kesäkuussa oli 30,7 miljoonaa litraa, kun samaan aikaan vuotta aiemmin vastaa-

va myynti oli 34,8 miljoonaa litraa.

Alkoholijuomaverollinen liikevaihto supistui 536,4 miljoonasta eurosta 479,3 miljoonaan euroon – pudotusta kertyi 57 miljoonaa euroa.

Tulosvaikutukset verojen osalta

Valtiolle alkoholin myynnistä kertynyt alkoholijuomaverot väheni myös merkittävästi: summa laski 278,1 miljoonasta eurosta 248,4 miljoonaan.

Kannattavuuden lasku

Liikevoitto romahti edelleen: se oli tammi–kesäkuussa 4,6 miljoonaa euroa, edellisvuoden 15,8 miljoonasta eurosta.

Kauden voitto jäi vastaavasti 4,3 miljoonaan euroon (13,1 miljoonaa euroa vuotta aiemmin)

Asiakastyytyväisyys säilyi vahvana

Vaikka tulosluvut heikkenivät, kuluttajien tyytyväisyys pysyi korkealla tasolla. Valikoimatyytyväisyyskyselyssä Alko sai historiallisen hyvän arvosanan 8,64 (asteikolla 4–10), kun vuotta aiemmin lukema oli 8,61.

. Asiakaskokemusindeksi (1–5) kohosi 4,60:een (edellisenä vuonna 4,58)

Alko

. Lisäksi iän tarkistamisen mystery shopping -tulokset pysyivät erinomaisina: 98,2 % kohtasi vaaditun tarkistuksen, kun luku edellisenä vuonna oli 97,3 %.

Uudet vastuullisuuskonseptit

Keväällä Alko käynnisti ”Sertifioitu vaihtoehto” -konseptin, jonka tavoitteena on tarjota asiakkaille vastuullisia valintoja viljelyn, tuotannon ja työolojen näkökulmista.

Yhteiskunnallinen rooli ja toimintaympäristö

Alko korosti edelleen hyvinvointivaltiomalliin perustuvaa rooliaan: yhtiö toimii sekä alkoholihaittojen ehkäisijänä että vastuullisen nautiskelun mahdollistajana.

Alkon ensimmäinen puolivuosi 2025 on ollut haastava taloudellisesti: myyntivolyymi ja liikevaihto ovat selvästi laskeneet, kun taas kannattavuus heikentyi. Tämä kehitys liittyy suoraan vuoden 2024 kesäkuussa voimaan tulleen alkoholilain muutokseen, joka siirsi osan vahvempien juomien myynnistä päivittäistavarakauppoihin. Silti yhtiön asiakastyytyväisyys, palvelu ja vastuullisuuskonseptit saivat kiitosta – merkittäviä vahvuuksia muutoksessa ja epävarmuudessa.

LÄHDE: Alko

ASTRONOMIA

ASTRONOMIA

Vera Rubin: Kosmisen tutkimuksen edelläkävijä

The Vera C. Rubin Observatory is shown here amidst a colorful display of clouds around sunrise.

Credit: Vera C. Rubin Observatory/NOIRLab/AURA/NSF/J. Fuentes

VERA FLORENCE COOPER RUBIN (1928–2016) oli yhdysvaltalainen tähtitieteilijä, jonka havainnot 1970-luvulla mullistivat ymmärryksemme maailmankaikkeudesta.

Tutkimalla galaksien pyörimisnopeutta Rubin ja hänen kollegansa Kent Ford havaitsivat, että galaksien ulkoreunoilla olevat tähdet kiertävät samoilla nopeuksilla kuin lähellä keskustaa, mikä on todiste näkymättömästä gravitaatiovoimasta. Tämä löytö tarjosi ensimmäisiä vakuuttavia todisteita pimeästä aineesta, näkymättömästä

aineesta, joka muodostaa noin 85 % maailmankaikkeuden aineesta. Rubinin urauurtava työ auttoi muokkaamaan kosmologiaa ja tasoitti tietä Vera C. Rubinin observatoriolle, joka nimettiin hänen kunniakseen vuonna 2019.

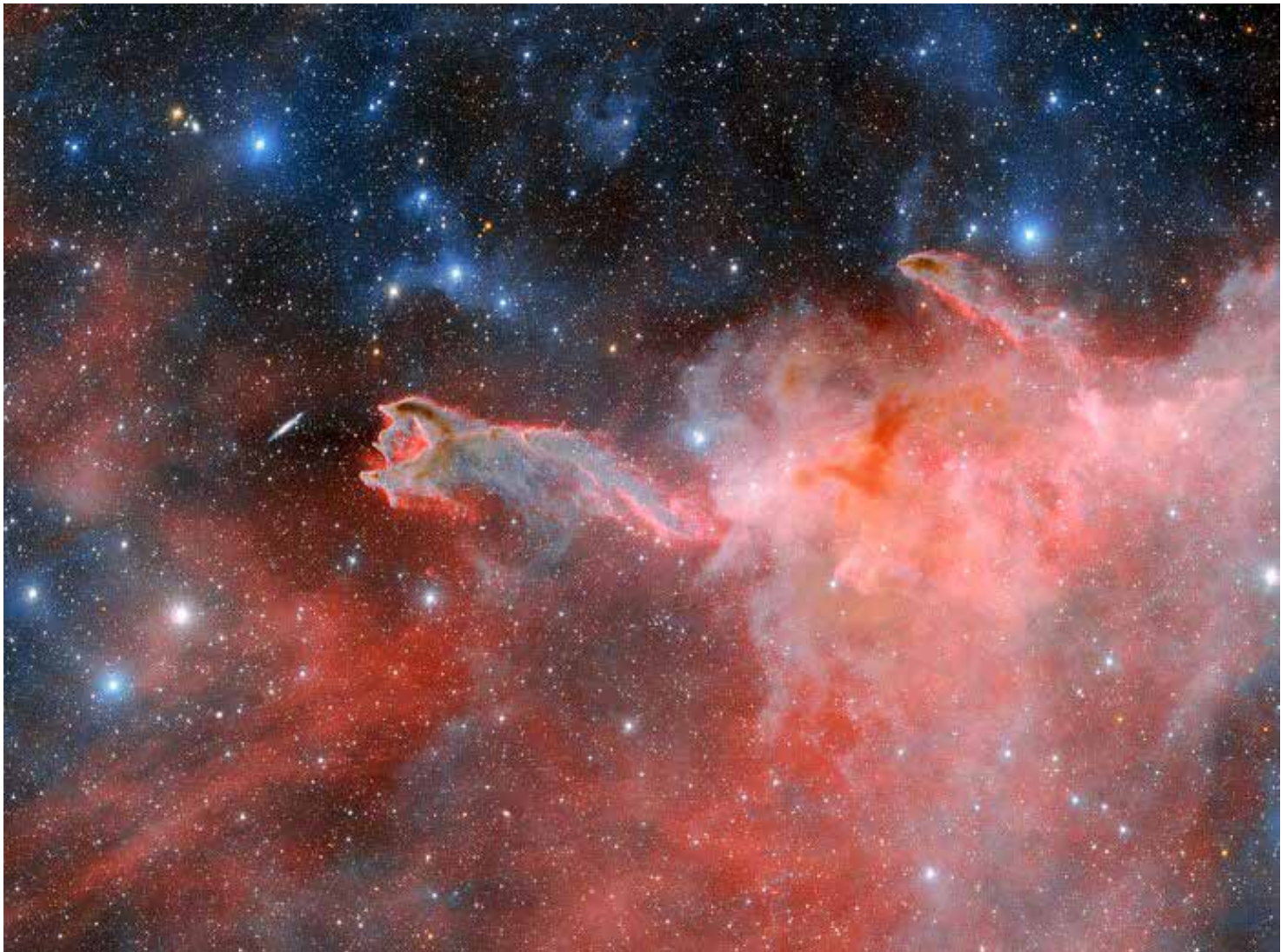
Observatorion kunnianhimoinen visio

Cerro Pachónin huipulla Chilessä noin 2 682 metrin korkeudessa sijaitsevassa Vera C. Rubinin observatoriossa on 8,4 metriä korkea Simonyi-kartoitusteleskooppi ja suurin tähtitieteeseen koskaan rakennettu digitaalikamera – 3,2 gigapikselin ihme, joka koostuu 189 CCD-anturista, jotka on integroitu

21 lautaan

Observatorio suorittaa Legacy Survey of Space and Time (LSST) -kartoituksen, joka kuvaa eteläistä taivasta muutaman yön välein. Uudella kolmen peilin suunnittelulla, joka mahdollistaa 3,5 asteen näkökentän, tämä laitos tallentaa noin 800 käyntiä taivaspaikkaa kohden vuosikymmenen aikana, mikä tuottaa ennennäkemättömän datatulvan, mukaan lukien täydellisen time-lapse ”filmin” kosmoksesta. Sen tieteelliset tavoitteet kattavat neljä alaa:

Pimeä aine ja pimeä energia: luotaa niiden luonnetta käyttämällä heikkoja gravitaatiolinssejä, supernovia ja kos-

Tämä samea, pahaenteinen rakenne on CG 4, komeettapallo, jonka lempinimi on "Jumalan käsi". CG 4 on yksi monista Linnunradassa esiintyvistä komeettapalloista, ja tähtitieteilijöiden keskuudessa kiistellään edelleen siitä, miten nämä kohteet saavat erillisen muotonsa. Tämän kuvan otti energiaministeriön valmistama pimeän energian kamera Yhdysvaltain kansallisen tiedesäätiön Victor M. Blanco 4-metrin teleskoopilla Cerro Tololo Inter-American Observatoryssa, NSF NOIR-Labin ohjelmassa. Siinä on vaikea olla huomaamatta piirteitä, jotka luokittelevat CG 4:n komeettapalloksi. Sen pölyinen pää ja pitkä, himmeä häntä muistuttavat hämärästi komeetan ulkonäköä, vaikka niillä ei ole mitään yhteistä. Tähtitieteilijät teorioivat, että komeettojen pallot saavat rakenteensa läheisten kuumien ja massiivisten tähtien tähtituulista.

CREDIT: CTIO/NOIRLab/DOE/NSF/AURA

Kuvankäsittely: T.A. Rector (University of Alaska Anchorage/NSF NOIRLab), D. de Martin & M. Zamani (NSF NOIRLab)

mista rakennetta.

Aurinkokunnan inventaario: havaitsee miljoonia asteroideja ja muita pieniä taivaankappaleita

Ohimenevät ilmiöt: supernovien, muuttuvien tähtien ja vaihtuvien kosmisten tapahtumien sieppaaminen reaaliajassa

Linnunradan historia: sen rakenteen ja muodostumisen kartoittaminen tähtipopulaatioiden kautta Observatorio tuottaa noin 20 teratavua dataa yössä, mikä huipentuu luettelotietokantaan, joka kattaa 15–500 petatavua sen elinkaaren aikana

Varhaisen vaiheen virstanpylväät
Kesäkuun 23. päivänä 2025 yleisöä hemmoteltiin upeilla kuvilla Rubinin ensimmäisessä valossa. Nämä varhaiset kuvat sisälsivät henkeäsalpavia näkymiä kaukaisista galakseista, tähtien lastentarhoista, kuten Trifid- ja Laguunisumuista, ja tiheistä alueista, kuten Neitsyen tähtijoukosta
Käyttämällä kuvayhdistelmiä (esim. 678 valotusta seitsemän tunnin aikana) observatorio paljasti hienoja yksityiskohtia tähtien syntymäpaikoista sekä värikkään kuvakudoksen galakseista, jotka olivat aiemmin näyttäneet tummilta tyhjiöiltä

Vain 10 tunnin kuluessa leikkauksesta Rubin tunnisti 2 104 aiemmin tuntematonta asteroidia, mukaan lukien seitsemän maapallon lähellä olevaa kohdetta (NEO) – joista yksikään ei aiheuta välitöntä uhkaa. Ennusteet viittaavat siihen, että observatorio luetteloi yli 5 miljoonaa asteroidia ja noin 100 000 NEO:ta ensimmäisen vuosikymmenensä aikana, mikä ylittää selvästi nykyiset varastot.

Nämä läpimurrot korostavat Rubinin ennennäkemätöntä datamäärää, jonka odotetaan ylittävän kaikki aiemmat maanpäälliset ja avaruudessa sijaitse-

Spiraaligalaksi NGC 925 paljastaa kosmisen pyrotekniikan spiraalihaarissaan, joissa tähtienmuodostuksen purkauksia tapahtuu punaisissa, hehkuissa pilvissä, jotka ovat hajallaan ympäri sitä.

CREDIT: KPNO/NOIRLab/NSF/AURA

Kiitokset:

PI: MT Patterson (New Mexicon osavaltion yliopisto)

vat optiset teleskoopit yhteensä pelkästään ensimmäisenä vuotenaan

Miksi sillä on merkitystä

Teknologinen eturintama: Yhdistämällä nopean taivaan peiton, maailman suurimman CCD-kameran ja tehokkaat dataputket, jotka pystyvät antamaan hälytyksiä 60 sekunnissa, Rubin tarjoaa mittakaavan ja reagointikyvyn, jota tähtitieteessä ei ole aiemmin kuviteltu

Tieteellinen löytö: Pimeän energian ja pimeän aineen kvantifioinnista miljoonien pienten aurinkokunnan kohteiden ja ohimenevien kosmisten tapahtumien paljastamiseen observatorio on valmis käynnistämään uuden löytöaallon – jotkut odotettuja, jotkut odottamattomia
Maailmanlaajuinen sitoutuminen: Tiedot ja hälytykset ovat laajalti saatavilla – ensin yhdysvaltalaisille ja chileläisille tutkijoille, sitten maailmanlaajuisesti – ja ne voimaannuttavat sekä ammattilaisia että yleisöä. Kansalaistutkijoille

tarkoitettut koulutuslustoja ja -työkalut vahvistavat sen tavoitettavuutta
Näkökulma paikkaamme kosmoksessa: Lempinimeltään ”Kosminen aarrearkku” kuva vangitsee miljoonia galakseja yhteen kuvaan – nöyryyttävä muistutus pienestä paikastamme valtavassa maailmankaikkeudessa, mutta silti inhimillisen uteliaisuuden ja kollektiivisen pyrkimyksen juhla
Pohjimmiltaan Vera C. Rubinin observatorio toteuttaa Vera Rubinin itsensä visionääristä perintöä: avaa silmämme sille, mikä on näkymätöntä. Jokaisella tilannekuvalla ja hälytyksellä se ei vain paljasta taivasta – se kertoo kosmisen tarinan liikkeessä olevasta olemassaolosta.

Kuvien lisenssi: Creative Commons Nimeä 4.0 kansainvälinen lisenssi

References

Energy Department. 2025. “Ever-Changing Universe Revealed in First Imagery from NSF-DOE Vera C. Rubin Observatory.” U.S. Department of Energy, June 23, 2025.

Harvard University Gazette. 2025. “Shining Light on Scientific Superstar Vera Rubin.” Harvard Gazette, June 20, 2025.

National Science Foundation. 2025. “NSF-DOE Vera C. Rubin Observatory.” NSF.gov, June 23, 2025.

Rubin Observatory. 2025a. “Ever-Changing Universe Revealed in First Imagery from NSF-DOE Vera C. Rubin Observatory.” Rubin Observatory News, June 23, 2025.

Rubin Observatory. 2025b. “A Swarm of New Asteroids.” Rubin Observatory News, June 23, 2025.

Scholarly Authors (e.g., Jacob A. Kurlander et al.). 2025. “Predictions of the LSST Solar System Yield: Near-Earth Objects, Main Belt Asteroids, Jupiter Trojans, and Trans-Neptunian Objects.” arXiv, June 3, 2025.

Wikipedia contributors. 2025. “Vera C. Rubin Observatory.” Wikipedia, last modified 2 days ago.

Wikipedia contributors. 2025. “Vera Rubin.” Wikipedia, last modified 6 days ago.

Vox. 2025. “How the Largest Digital Camera Ever Made Is Revolutionizing Our View of Space.” Vox, June 2025.

Washington Post. 2025. “Vera Rubin Telescope Is Pointing the World’s Biggest Camera at Cosmos.” The Washington Post, June 22, 2025.

VENÄJÄ

Kriittinen analyysi Venäjän hallituksen kertomuksesta Ukrainasta

Venäjän hallituksen yritykset oikeuttaa hyökkäyksensä Ukraina helmikuussa 2022 ovat mestarikurssi historiallisessa revisionismissa, harhautuksissa ja oikeutettujen geopoliittisten etujen käyttämisessä aseina imperialististen pyrkimysten peittämiseksi.

Venäjän vakionarratiivi, jota johdonmukaisesti edistetään virallisten kanavien kautta, perustuu useisiin toisiinsa liittyviin valheisiin, jotka ansaitsevat tulla systemaattisesti paljastetuiksi.

Myytti Naton laajentumisesta

Ehkä sitkein Venäjän väite on, että Naton laajentuminen ”pakotti” Venäjän käden. Tämä argumentti antaa perustavanlaatuisesti harhaanjohtavan kuvan sekä Nato-jäsenyyden luonteesta että Venäjän omasta roolista Itä-Euroopan maiden painostamisessa liittoumaa vastaan. Nato-jäsenyyden on vapaaehtoista ja vaatii laajoja demokraattisia uudistuksia – ominaisuuksia, jotka ovat tehneet näistä maista turvallisempia ja vauraampia.

Väite siitä, että Venäjällä on legitiimi vaikutuspiiri suvereeniin naapuriehinsä, on paluuta 1800-luvun imperialistiseen ajatteluun, jolla ei ole sijaa nykyaikaisessa kansainvälisessä oikeudessa.

Lisäksi Ukraina ei ollut koskaan matkalla Nato-jäsenyyteen. Bukarestin huippukokous vuonna 2008 tarjosi vain epämääräisiä tulevaisuuden mahdollisuuksia, ei konkreettisia jäsenyyssuunnitelmia. Jos Naton laajentuminen todella huolestuttaa Venäjää, niin hyökkäys Ukraina on näyttävän haitallista strategiaa – ja siten Naton pysyvän vahvistamisen takaaminen

Venäjän rajoilla.

”De-Natsifikaatio”

Venäjän väite, että Ukraina tarvitsee ”de-natsifikaatiota”, on erityisen kyyninen, kun otetaan huomioon, että Ukraina valitsi juutalaisen presidentin vuonna 2019 73 prosentilla äänistä. Vaikka äärioikeistolaisia elementtejä on jokaisessa yhteiskunnassa, Ukrainan äärioikeistolaiset puolueet saavat jatkuvasti minimaalisen kannatuksen – usein alle 2 prosenttia. Tämä on jyrkässä ristiriidassa Venäjän oman Wagner-ryhmän kanssa, joka käytti avoimesti natsisymboleja ja värväsi ääriverkostoista.

Historiallinen ironia on syvällinen:

Venäjä vetoaa muistoon siitä, että se taisteli fasismia vastaan käydessään hyökkäyssotaa, joka heijastaa fasis-tisia taktiikoita – siviilejä vastaan, pakkosiirtoja lapsista ja yrittäen tuhota Ukrainan kansallisen identiteetin. Historiallinen vääristymä ja keisarillinen nostalgia

Venäläiset narratiivit esittävät Ukrainan johdonmukaisesti keinotekoisena rakennelmana sen sijaan, että tunnustaisivat sen tuhatvuotisen kulttuurisen ja poliittisen kehityksen. Väite siitä, että venäläiset ja ukrainalaiset ovat keinotekoisesti erotettu ”yksi kansa”, jättää huomiotta Ukrainan vuosisatoja kestäneen vastarinnan Venäjän hallintoa vastaan, kasakkakansannousuista itsenäisyyssiirteisiin 1900-luvulla.

Tämä historiallinen revisionismi legitimoii aluevalloitukset kieltämällä Ukrainan vallan ja aseman valtiona – klassinen imperialistinen taktiikka, jota on käytetty kautta historian oikeuttamaan vierekkäisten alueiden sulauttaminen.

Länsimainen provokaatio tekosyynä

Ehkä perustavanlaatuisimmin vir-

heellinen on väite, jonka mukaan länsimaiden toimet ”provosoivat” hyökkäyksen. Tämä narratiivi riistää ukrainalaisilta toimijuuden heidän omissa demokraattisissa valinnoissaan ja esittää Venäjän passiivisena uhrina aggressiivisen toimijan sijaan. Pelkästään aikajana heikentää tätä väitettä: Venäjä aloitti hyökkäyksensä vuonna 2014, ei vastauksena Naton välittömiin toimiin, vaan Ukrainan demokraattisen vallankumouksen jälkeen, joka uhkasi Putinin omaa autoritaarista mallia.

Todellisuus retoriikan takana

Todisteet viittaavat ylivoimaisesti siihen, että Venäjän hyökkäys ei johdu oikeutetuista turvallisuushuolista, vaan Putinin päättäväisyydestä palauttaa imperialistinen hallinta ja estää demokratian menestyminen Venäjän rajoilla. Venäjän sisäiset asiakirjat ja lausunnot paljastavat hallinnon vaihdon, alueellisen jaon ja kulttuurin eliminoinnin tavoitteita – tavoitteita, joilla ei ole mitään tekemistä Naton tai lännen ”provokaation” kanssa.

Tragedia on, että nämä väärät narratiivit eivät ainoastaan oikeuta tuhoisaa aggressiota, vaan myös vangitsevat Venäjän konfliktiin, joka ei palvele Venäjän todellista etua. Edistämällä näitä myyttejä Venäjän hallitus varmistaa jatkuvan kansainvälisen eristäytymisen, taloudelliset vahingot ja sotilaalliset tappiot – samalla kun Ukrainan vastarinta osoittaa edelleen imperialististen unelmien konkurssin 21. vuosisadalla.

Venäjän todellinen turvallisuus tulisi rauhanomaisesta rinnakkaiselosta vauraiden demokraattisten naapurien kanssa, ei mahdottomasta tehtävästä ylläpitää vastahakoisia keisarillisia alamaisia väkivalloin.

KULTTUURI

VAASA LITTFEST

Vaasa LittFest marraskuussa – kulttuurifestivaali, jota kannattaa odottaa

Pajtim Statovci. Foto: Ano Kurki / Otava

Kun marraskuun pimeys laskeutuu Vaasan ylle, kaupunki täyttyy jälleen valosta – kulttuurin, kirjallisuuden ja ajatustenvaihdon muodossa. Vasa LittFest, joka järjestetään 13.–15.11.2025, kokoaa yhteen kirjallisuuden ystävät, huippukirjailijat ja ajankohtaiset teemat ainutlaatuisiksi festivaaliviikonlopuksi.

Vuoden 2025 teema on Raja(t). Se avaa keskustelua fyysisistä, kulttuurisista, kielellisistä ja mielen sisäisistä rajoista – mutta ennen kaikkea niiden ylittämisestä. Kirjallisuus on kautta aikojen liikkunut rajoja pidemmälle, ja juuri se on LittFestin ydintä tänä vuonna.

Ensimmäisten julkistettujen

vieraiden joukossa on useita kotimaisia ja pohjoismaisia tähtinimiä. Finlandia-palkittu Pajtim Statovci tuo festivaaleille viimeisimmän teoksensa *Lehmä* synnyttää yöllä (2024), josta on tullut kansainvälinen menestys. Teoksen käännösoikeudet on myyty mm. Yhdysvaltoihin, Saksaan ja Italiaan. Statovcin aiemmat romaanit, kuten *Kissani* Jugoslavia ja *Bolla*, ovat lumonneet sekä kriitikot että lukijat.

Ruotsista saapuu *Mika-el Niemi*, joka tunnetaan parhaiten August-palkitusta teoksestaan *Populärmusik från Vittula* (2000). Niemi on tarinankerronnan mestari, joka kuvaa elämää Tornionlaaksossa, kolmen kulttuurin risteyksessä. Hänen tuorein romaaninsa *Sten i siden* on sukuromaani, joka sijoittuu pohjoisen karuihin maise-

miin.

Monipuolinen taiteilija *Laura Malmivaara* puolestaan esiintyy yhdessä Vaasan kaupunginorkesterin ja säveltäjä Arttu Takalon kanssa. Esitys yhdistää kirjallisuutta, musiikkia ja näyttämötaidetta. Malmivaara esittää otteita romaanistaan *Iltatähti säestyksen kera* – harvinaisen yhdistelmä kirjallista ilmaisua ja elävää musiikkia.

Kirjailijavieraiden joukossa on myös folkloristi ja *Metsän kansa* -sarjan luoja Mikko Kamula, joka kertoo Suomen historiallisista rajoista. Kamulan historialliset romaanit ammentavat suomalaisesta kansanperinteestä ja vievät lukijan 1400-luvun rajamaille. Sarjan uusin osa *Pohjolan neito* ilmestyi tänä vuonna.

Tietokirjailija ja tiedetoimittaja Marcus Rosenlund tarkastelee festivaaleilla maapallon rajoja. Hänen kirjoissaan liikutaan sääilmiöiden, avaruuden ja mikromaailman rajoilla. Uusimmassa teoksessaan Rosenlund pureutuu maanalaaiseen maailmaan – siihen, mitä löytyy pinnan alta.

Tunnelma ei ole kuitenkaan pelkästään vakava. Lavalle nousee myös suosittu *mur-relyyrikko* ja kirjailija Heli Laaksonen, jonka esitys nähdään Vaasan kaupungintalossa. Laaksosen lämmin huumori ja luontorakkaus näkyvät hänen runoissaan ja

proosassaan – kuten teoksissa *Pulu uis* ja *Luonnos*.

Yksi festivaalin erikoisiltoista vie kuulijat mystiikan ja rikoshistorian maailmaan. Kirjailijapari Tiina ja Marko Hautala haastattelevat uskontotieteilijä Tuomas Äystötä, jonka true crime -henkinen teos *Paholaisen perilliset* (2025) käsittelee satanismipaniikin historiaa. Illan paneelissa myyttien ja magian maailmaan sukeltavat myös etnologi ja kirjailija Jenna Kostet, tunnettu nykynöitä Kuparikettu sekä kirjailija ja käsityöläinen Riina Peltonen, joka on tutkinut Pohjanmaan taika- paikkoja.

– Ohjelma antaa mahdollisuuden pohtia identiteettiä, politiikkaa, historiaa ja yhteiskuntaa sekä yksilöllisestä että globaalista näkökulmasta. Haluamme herättää keskustelua myös kirjallisuuden ulkopuolella, sanoo kulttuurituottaja Ilkka Nyqvist.

Vasa LittFest ei ole vain kirjallisuustapahtuma – se on kohtaamispaikka, jossa rajat ylitetään ajatuksin, kielellisesti ja sukupolvien välillä. Tapahtuman koko ohjelma julkaistaan syksyn aikana osoitteessa vasa.fi/littfest.

Vaasa LittFest 2025 – festivaali, joka ylittää rajat ja yhdistää ihmiset.

WAASAN PÄIVÄLEHTI
Nr 23 Sunnuntaina, 8 kesäkuuta, 2025
ISSN 2954-243X
Kaupunginteatterin vuosi
Uusi aikakausi painonhallinnassa
Mustasaari on halvin mökkeilykunta
Inkeri Julkunen Pohjanmaan museossa
Guillain-Barré
Finlandia-näyttely

WAASAN
PÄIVÄ-
LEHTI

Waasan Päivälehti

Tervetuloa sanomalehtien uudelle aikakaudelle! Waasan Päivälehti - uutislähde, jota voit lukea missä tahansa ja joka pitää sinut ajan hermolla.

Mikä on Waasan Päivälehti? Se on viikoittainen annos uutisia, tietoa, naurua, oivalluksia ja kaikkea muuta, mikä tekee elämästä hieman tietorikkaampaa ja hauskenpaa. Ja paras kaikesta? Se on **ilmainen!** Aivan, luit oikein. Ei piilomaksuja, ei tilausmaksuja. Mielestämme uutisten pitää olla kaikkien saatavilla, olitpa rannalla Thaimaassa tai suosikkikahvilassasi nurkan takana.

Me Waasan Päivälehdessä tiedämme, että suomalaiset rakastavat kahviaan. Joka sunnuntaiaamu voit nauttia suosikkikahvistasi ja samalla lukea maailman tapahtumista. Ota siis kahvikuppi esiin, istu mukavasti ja lue.

Tervetuloa lukemaan Waasan Päivälehteä.

www.vpress.ovh

TEKOÄLY

AI-luodut podcastit: Uusi aikakausi audiosisällön parissa NotebookLM

20 jokapäiväistä lyhennettä, jotka sinun on tiedettävä (ja ehkä joitain, joita et tarvitsekaan!)

**Podcast in English:
Russian disinformation**
<https://vpress.ovh/podcasts.htm>

Lyhenteitä on nykyään kaikkialla. Tekstiviestien lyhenteistä tekniseen ammattikieleen, kätevät 3-kirjaimiset yhdistelmät (ja joskus pidemmät) voivat olla hämmäntäviä, jos et ole tietoinen. Mutta älä pelkää, muut lyhenne seikkailijat! Tämä artikkeli antaa sinulle tietoa tulkita 20 yleisintä lyhennettä, joita kohtaat jokapäiväisessä elämässä.

ETA: Estimated Time of Arrival arvioitu saapumisaika (ilmoittaa, milloin odottaa jotakuta)
Vastauspyyntö: Vastaa (virallinen pyyntö vastauksesta kutsuun)
PDF: Portable Document Format, Siirrettävän asiakirjan muoto
JPG: Joint Photographic Experts Group (suosittu kuvatiedostomuoto)
GIF: Graphics Interchange Format (Toinen kuvamuoto, joka tunnetaan animaatioista)
TIFF: Tagged Image File Format (käytetään korkealaatuisille kuville)
WWW: World Wide Web (Internetin perusta, jonka tunnemme)
HTTP: Hypertext Transfer Protocol (kieli, jota verkkosivut käyttävät puhumiseen)
GPS: Global Positioning System (auttaa navigoimaan maailmassa)
Pankkiautomaatti: Pankkiautomaatti (ystävällinen paikallinen pankkiautomaatti)
DIY: Tee se itse (käteville ihmisille)
VIP: Erittäin tärkeä henkilö (joku, joka saa erityiskohtelua)
TBA: To Be Announced Ilmoitetaan myöhemmin (Pysy kuulolla saataksesi lisätietoja)
TBD: Ole luja (selvitä minulle edelleen asioita)

Tämä on vain esimakua lyhenteiden maailmasta, mutta kun nämä 20 ovat vyön alla, olet hyvin matkalla tulkitsemaan jokapäiväistä kieltä satunnaisista teksteistä teknisiin asiakirjoihin. Joten seuraavan kerran, kun näet lyhenteen, joka saa sinut naarmuttamaan päätäsi, muista tämä luettelo ja jatka pikakirjoituksen viestinnän ihmeellisen maailmaan.

Waasan Päivälehti

Moderni sanomalehti, jonka ulkoasussa on piirteitä 1870-luvun lehdistöstä. Silloin sanomalehdissä oli vain 4-8 sivua. Paljon tekstiä, mutta ei kuvia ollenkaan, joten muutamassa sivussa on paljon luettavaa.

Lehti sisältää lainauksia vanhoista päivälehdistä, jotka on otettu Kansallisarkistosta (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini, Aria ja Monica tekevät osan rutiininomaisesta toimitustyöstä, kuten käännöstyö, korrehtuurin luku ja lyhyen notisien kirjoittaminen. Kaikki tekstit on tarkastettu toimittajilla ja toimitus vastaa tekstien sisällöstä.

Waasan Päivälehti on päivälehtityyppinen julkaisu, toistaiseksi se ilmestyy sunnuntai- ja maanantai-iltoina, mutta tavoitteenamme on että se jatkossa ilmestyy joka aamu.

Lehti on luettavissa verkossa ilmaiseksi.

Päätoimittaja on Hans Björknäs.

Lukijoiden kirjoitukset ovat tervetulleita!

Lehti on paikallisessa omistuksessa ja tulee sellaisena pysymään.

Toimitus: Waasan Päivälehti, Koulukatu 37 B 7, 65100 Vaasa, puhelin +358-40-5462455.

Helsingin toimitus: Waasan Päivälehti, Toinen linja 9 B 36, 00530 Helsinki. Puhelin +358-40-5462455. Ilmoitukset pyydetään lähettämään emaililla jpg-muodossa.

Email: waasanpaivalehti@gmail.com

Digitaalisen median nopeasti kehittyvässä maailmassa tekoäly (AI) jatkaa rajojen venyttämistä ja muokkaa teollisuuksia sekä määrittelee luovia prosesseja uudelleen.

Yksi merkittävimmistä edistysaskeleista on Googlen NotebookLM, edistynyt kieliteknologia, jolla on potentiaalia mullistaa podcast-maailma. Sen kyky tuottaa laadukasta äänisisältöä, joka vastaa ihmisen tuottamaa, avaa uusia ja jännittäviä mahdollisuuksia tekoälyn ohjaamille tarinoille, koulutukselle ja viihteelle.

AI-luotujen podcastien nousu

Podcast-alan kasvaessa hurjaa vauhtia sisällöntuottajat ja mediayritykset etsivät jatkuvasti innovatiivisia työkaluja, joilla tehostaa tuotantoa ja vahvistaa luovuutta. NotebookLM,

joka sai alun perin huomiota kyvystään tuottaa korkealaatuisia tekstejä, on nyt ottanut askeleen äänisisällön pariin. Tämä uraauurtava teknologia voi tuottaa podcasteja, joita on lähes mahdotonta erottaa ihmisten luomista, mikä avaa uusia mahdollisuuksia tulevaisuudelle.

NotebookLM tuottamien podcastien vetovoima perustuu useisiin ainutlaatuisiin ominaisuuksiin, jotka erottavat ne perinteisistä podcasteista:

Luonnollisen kuuloinen ääni: NotebookLM voi tuottaa äänisisältöä, joka jäljittelee ihmisen puheen luonnollista rytmiä ja sävyä. Tämä takaa kuuntelijalle sujuvan kokemuksen, jossa on vaikea havaita, että podcast on tekoälyn luoma.

Monipuoliset aiheet: Olipa kyse uutisista, ajankohtaisista tapahtumista tai kevyistä tarinoista, NotebookLM voi käsitellä monenlaisia aiheita. Sen joustavuus tekee siitä ihanteellisen työkalun sisällöntuottajille,

SYYSKUUN HOROSKOOPPI

Syyskuun horoskooppi gluteenittomille tähdille □

Oinas (21.3.–19.4.)
Ryntää syyskuuhun kuin tulinen kipinä – suoraan leipäkorja välttellen. Ystävät ihailivat itsekuriasi, vaikka valkosipulileipä huutaa houkutusta.

Härkä (20.4.–20.5.)
Kodin ja lohturuokien kutsu on voimakas, mutta sisäinen gourmet löytää iloa uusista gluteenittomista resepteistä. Syyskuun motto: brownies voi yhä muuttaa elämän.

Kaksoset (21.5.–20.6.)
Sosiaalinen kalenteri on täynnä menoja – onneksi hallitset taidon kysyä tarjoilijalta diskreetisti ristikontaminaatiosta. Charmisi ratkaisee kaikki ruokaongelmat.

Rapu (21.6.–22.7.)
Herkkä vatsasi kohtaa herkän sielusi. Tähdet lupaavat runsaasti gluteenittomia herkkuja juuri silloin, kun niitä tarvitset

eniten.

Leijona (23.7.–22.8.)
Kaikkien katseet ruokaillessa. Itseluottamuksella näytät, että gluteenittomuus ei ole rajoite – se on kulinaarinen seikkailu. Suosio taattu.

Neitsyt (23.8.–22.9.)
Tämä on sinun kuukaudesi! Organisoititaitosi loistaa: merkitset jauhot, hallitset keittiön ja olet gluteenittomuuden velho. Ystävät pyytävät reseptejasi.

Vaaka (23.9.–22.10.)
Punnitset vaihtoehtoja kauramaitoon ja mantelimaidon välillä – tasapaino on kaikki kaikesa. Ei hätää, molemmat sopivat kekseihisi.

Skorpioni (23.10.–21.11.)
Intohimo on teemana – myös gluteenittomassa pastassa. Syyskuu tuo intensiteettiä, mutta muista: kaikki pizzapohjakeskustelut eivät tarvitse terävyyttä.

Jousimies (22.11.–21.12.)
Seikkailut odottavat! Löydät uuden gluteen-

ittoman kahvilan tai reseptin, joka tekee matkustamisesta turvallisempaa. Optimistisuuksi tarttuu kuin juurikin gluteeniton hapanjuuri.

Kauris (22.12.–19.1.)
Käytännöllinen kuten aina: välipalat mukana laukussa, gluteenittomat keksit autossa. Syyskuu palkitsee ennakoitisi stressittömillä retkillä.

Vesimies (20.1.–18.2.)
Innovaatio ohjaa ruokavaliotasi. Kikhernepanarit? Kukkakaa-lipizzapohja? Tähdet taputtavat rohkeille kokeiluille – skeptikotkin pyytävät lisää.

Kalat (19.2.–20.3.)
Unelmoiva syyskuu tuo lohtua keitoista ja turvallisista leipävaihtoehtoista. Luota intuitioosi – se vie sinut kaikkein viihtyisimpiin gluteenittomiin kohtaamisiin.

□ **Syyskuu todistaa: et tarvitse gluteenia loistaaksesi.**

HUUMORI SATA VUOT- TA SITTEEN

VAROITUS

Herra Letkunen tulee kotiin ja huudahtaa vaimolleen:

— Ajattelehan Mari, nämä viisi sikaria sain lahjaksi tupakkakaupan neidiltä vain sen vuoksi, että taputin häntä poskelle.

- No sehän oli hyvä, vastasi hänen rouvansa, — mutta varohan vain, ettet joskus tuo koko sikarikirstua tullessasi.

MIELENVIKAINEN

Viisulaulaja: —. Sano-
taan, että kahdestas-
dasta ihmisestä on yksi
mielenvikainen!

Hänen arvostelijansa:
— Ja ne toiset 199 lau-
lavat hänen sepittämiään
renkutuksia.

LENINKILASKU

Mies: — Mikä tanssile-
ningin lasku tämä on?
Milloin sinulla sellainen
on ollut?

Vaimo: — Sehän on
sama, mikä minulla oli
ylläni, kun sinä kosit
minua.

Mies: — Hm ! Sepä
hullua. Pitääkö minun
vielä maksaa se, jolla
vangitsit minut.

MILLOIN ALOITTI?

Setä (100 kilon painoi-
nen): — Älä syö liikaa,
pikku Olli, en minäkään
niin tehnyt, kun olin

sinun ikäinen.

Olli: — Milloin sinä
sitten aloitit?

KIELITAITOA

Erään liikkeen akku-
nassa oli ilmoitustaulu :
„Täällä puhutaan suo-
mea, ruotsia, venäjää,
saksaa, ranskaa ja eng-
lantia.”

Muuan ostaja sanoi:

— Tehän olette oikea
kielinero, kun puhutte
niin monta kieltä.

— Minä ! En suinkaan.

Puhun vain suomea.

— Mutta kuka täällä
sitten kieliä puhuu?

— Asiakkaani, tietysti,
vastasi isäntä.

Astronomic picture of the week:

*Dark Energy Camera Captures Bright,
Young Stars Blazing Inside Glowing Nebula*

This image, taken by astronomers using the US Department of Energy-fabricated Dark Energy Camera on the Victor M. Blanco 4-meter Telescope at Cerro Tololo Inter-American Observatory, a Program of NSF NOIRLab, captures the star-forming nebula NGC 6357, which is located 8000 light-years away in the direction of the constellation Scorpius. This image reveals bright, young stars surrounded by billowing clouds of dust and gas inside NGC 6357, which is also known as the Lobster Nebula.

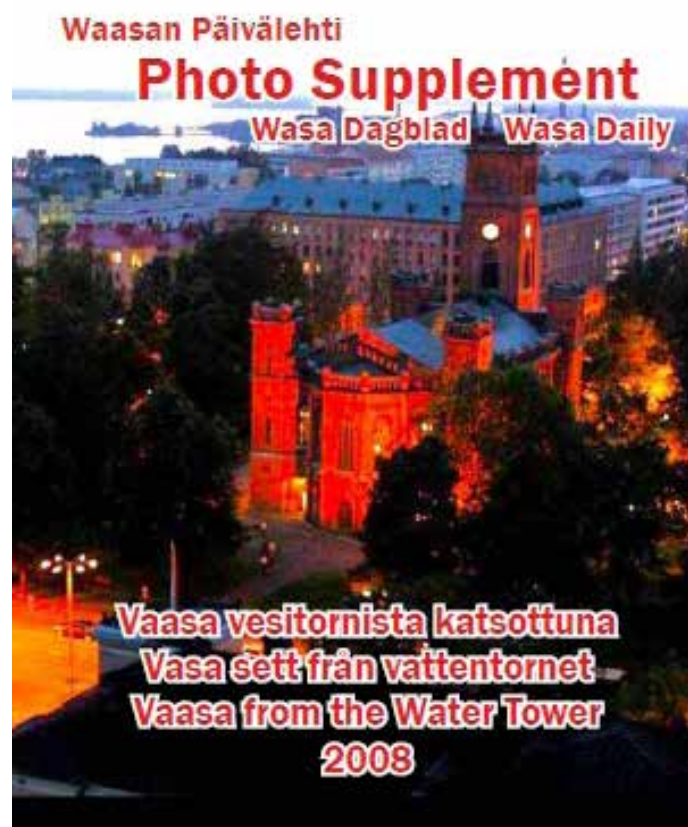
Credit:

CTIO/NOIRLab/DOE/NSF/AURA

T.A. Rector (University of Alaska Anchorage/NSF NOIRLab), J. Miller (Gemini Observatory/NSF NOIRLab), M. Zamani & D. de Martin (NSF NOIRLab)

Creative Commons Attribution 4.0 International License

Ensi viikolla:

Lukijoilta

erittäin mielellämme vastaan lukijoidemme kommentteja. Kommentteja, tarinoita, muistoja, keskustelua, uutisia kotoa. Tämä on luultavasti tämän paperin tärkein osa.

Mutta tilaa on rajoitetusti, joten kirjoita mahdollisimman lyhyesti! Joten lähetä viestit osoitteeseen: waasanpaivalehti@gmail.com

Ilmoita WP:ssä

Tässä historiallisessa ja hypermodernissa päivälehdessä ensimmäisten joukossa mainostamisella voi olla PR-arvoa.

waasanpaivalehti@gmail.com
jpg-, tiff- tai png-muodossa.
Mainokset pienennetään sitten 46 mm:n sarakkeen leveyteen.
Ota yhteyttä:

waasanpaivalehti@gmail.com

Waasan Päivälehti
waasanpaivalehti@gmail.com